

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Det
glücksburgske
Kongehus

**DET
GLÜCKSBURGSKE
KONGEHUS**

Kong Christian X's exlibris

DET
GLÜCKSBURGSKE
KONGEHUS

Fra Christian IX til prinsesse Margrethe

DEN DANSKE KONGESLÆGT
GENNEM HUNDREDE ÅR · 1863-1963

Af
KNUD TÅGHOLT

AROS

De fire generationer, der i kraft af tronfølgeloven af 1853 har været kronens indehavere siden 1863: i midten kong Christian IX med den lille prins Frederik, vor nuværende konge, til venstre den senere kong Frederik VIII og til højre den senere kong Christian X.

Fra Christian IX til prinsesse Margrethe

To tronfølgelove med modsat fortegn

1853 . Prins Christian af Glücksburg
1953 . Prinsesse Margrethe

Allerede ved Frederik VII's tronbestigelse i 1848 stod det klart, at den gamle kongestamme, der i lige linie førte tilbage til kong Frederik III, ville uddø med Frederik VII eller hans farbroder arveprins Ferdinand, da begge var barnløse. Man gik derfor straks i gang med at forberede fastlægningen af en ny arvefølge, der skulle gælde for hele det danske monarki. Her gjorde nemlig forskellige arveregler sig gældende.

Blandt de kandidater, der kunne komme på tale, var prins Christian af Glücksburg den, man fandt bedst egnet til at være bærer af den danske krone. Han var fjerde-ældste søn af hertug Vilhelm af Glücksburg og søstersøn af Frederik VI's dronning Marie Sofie Frederikke. Det var dog ikke hans eget slægtskab med den danske kongefamilie, der kunne berettige ham til at arve kronen, men derimod hans gemalinde prinsesse Louises, idet hun var en søsterdatter af kong Christian VIII og altså kusine til kong Frederik VII.

Ifølge arvereglerne i Kongeloven, der kun gjaldt for en del af riget, skulle nemlig en søn af den kongestammen nærmest stående kvinde være arving, hvis mandsstammen uddøde. Christian VIII's søster var gift med landgreven af Hessen, og deres søn prins Frederik af Hessen var egentlig den, der stod tronen nærmest. Men både han og hans moder overførte deres arvefordringer til Louise ved en såkaldt renunciationsakt af 18. juli 1851, og samme dag overdrog hun den således erhvervede ret til sin mand, prins Christian af Glücksburg.

Forinden havde stormagterne med undtagelse af Preussen i august 1850 i London-protokollen udtalt sig for bevarelsen af det danske monarkis integritet, og den russiske kejser Nikolaj I, der var overhoved for den holsten-gottorpske linie, havde givet afkald på sine arverettigheder til visse dele af Holsten til fordel for prins Christian, som han satte megen pris på.

For at sikre, at andre arvekrav ikke senere skulle kunne gøres gældende, underskrev stormagterne sammen med Sverige og Norge en traktat ved en konference i London 8. maj 1852, hvori man anerkendte prins Christian og hans mandlige arvin-

ger i ægteskabet med prinsesse Louise som arveberettigede til hele det danske monarki. Året efter, den 31. juli 1853, vedtog rigsdagen derefter den nye tronfølgelov, hvorved prins Christian blev prins af Danmark og præsumptiv tronfølger, idet kong Frederik VII's farbroder fortsat var nærmeste arving til tronen. Han døde først i sommeren 1863 og ville altså have bestegyet tronen, hvis han blot var blevet fem måneder ældre.

Mens kongeloven altså havde givet kvinder arverettigheder, selvom de ikke selv kunne arve tronen, var den nye tronfølgelov uden tilsvarende bestemmelser, idet den kun gav prins Christians og prinsesse Louises mandlige efterkommere i lige linie arveret til tronen.

Denne lov var gældende i praktisk talt 100 år, og da den blev ændret i 1953, var der — foruden prins Knud og hans to sønner — kun tre prinser: kongens fætter, prins Gorm, kongens faders fætter, prins Axel, og dennes søn, prins Georg, som havde arveret. De andre nulevende mandlige medlemmer af kongehuset havde opgivet den for at indgå borgerlige ægteskaber.

I forbindelse med den nye grundlov af 15. juni 1953 ændredes arvefølgen således, at både mænd og kvinder, der nedstammer fra kong Christian X, fik arveret til tronen. Der er dog den begrænsning i den kvindelige arvefølge, at sønner går forud for døtre, uanset alder.

Ved den nye tronfølgelov af 1953 blev kongeparrets tre døtre de nærmeste arvinger, men prinsesse Anne-Marie må dog opgive sine rettigheder, inden hun gifter sig med kronprins Konstantin af Grækenland. Den hidtidige tronfølger, prins Knud, fik ved tronfølgelovens ikrafttræden titlen arveprins af Danmark, idet han og hans sønner kun rykkede tilbage i arvefølgerækken. Prinserne Gorm, Axel og Georg har derimod ikke mere arveret til tronen.

Prinsesserne Margrethe og Benedikte og dronning Ingrid hilser på dronning Juliane af Holland.

Kong Frederik VII's bære ankommer til København med skib fra Flensborg.

En kongeslægt, der har stået sin prøve

Den 15. november 1863 er ikke blot en af de mange mindedage, som det er naturligt at standse op ved hundrede år efter. Den danner tillige noget af et skæringspunkt i vor historie, fordi en tidsepoke blev afsluttet denne dag ved kong Frederik VII's død på Glücksburg slot, og en ny tog sin begyndelse med den første Glücksburger på Danmarks ældgamle kongestol.

Den nye konge Christian IX havde tidligere på året taget afsked med sin næstældste søn prins Vilhelm, som i marts 1863 var blevet valgt til konge af Grækenland. Selv om prinsen måtte give afkald på sine danske arverettigheder, beholdt han titlen prins af Danmark, som alle græske prinser og prinsesser fortsat fører, og denne tilknytning til det danske kongehus fik en vis betydning, da kongefamilien for en tid mistede sit græske borgerskab ved republikkens indførelse i 1924. Som Grækenlands konge antog prins Vilhelm navnet Georg I og titlen Hellenernes konge for derigennem at markere, at han også var konge for de grækere, der endnu var under tyrkisk herredømme ved hans tronbestigelse.

Det nye kongepars ældste datter, prinsesse Alexandra, havde ligeledes forladt sit hjem før faderens tronbestigelse, idet hun i marts 1863 blev gift med den engelske tronarving, prinsen af Wales.

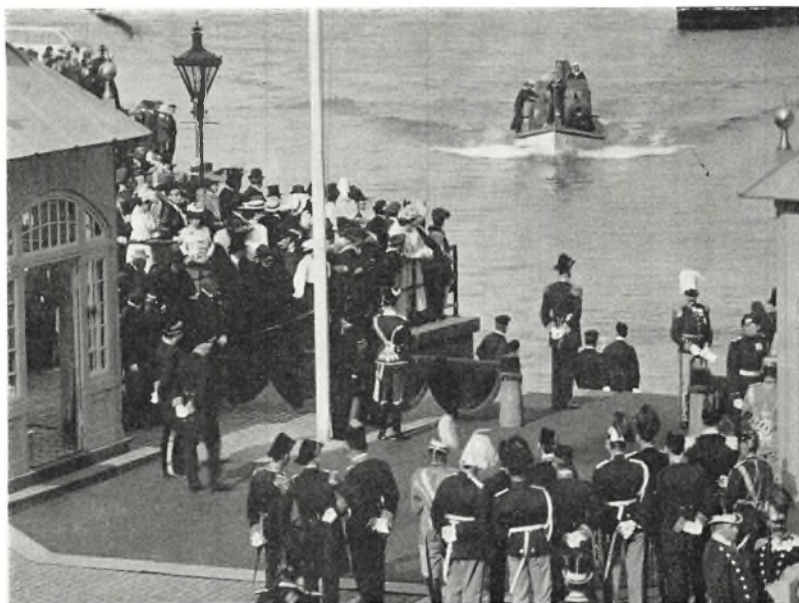
Fra kronprins Frederik og kronprinsesse Louises bryllup 1869.

Ved disse begivenheder havde det nye kongehus allerede befæstet sin stilling udtil, og det net af slægtsforbindelser, som siden skulle komme til at omfatte de fleste af Europas fyrstehuse, var allerede begyndt at tage form. Snart blev den russiske tronfølger også kongens svigersøn, mens kongeparrets ældste søn, kronprins Frederik, 1869 knyttede slægtskabsbånd med det svenske kongehus.

*

I de hundrede år, der er gået siden kong Christian IX's tronbestigelse, er denne udvikling blevet fortsat generation efter generation, og i dag kan over halvdelen af Europas regerende fyrster og deres ægtefæller tælle kong Christian IX og dronning Louise blandt deres aner. Foruden kong Frederik IX gælder det kong Olav V (samt hans afdøde gemalinde), kong Paul I og dronning Frederika, dronning Elizabeth II og prins Philip samt kong Baudouin I af Belgien. Den græske gren af det glücksburgske kongehus har især været formidler af nye familiekontakter til fremmede fyrstehuse, deriblandt til en lang række tyske, men også flere gange til det russiske kejserhus og det engelske kongehus og til fyrsteslægter i Frankrig, Rumænien, Jugoslavien og Italien. Det forestående ægteskab mellem kronprins Konstantin og prinsesse Anne-Marie er derimod uden fortilfælde, for såvidt som det græske kongehus ikke tidligere har knyttet familiemæssige kontakter til de skandinaviske fyrstehuse.

Hvis alle kong Christian IX's og dronning Louises efterkommere skulle omtales, ville det blive et meget omfattende værk. Men hovedparten er i dag ukendte navne, og i denne bog er det kun dem, der er født som medlemmer af det glücksburgske

Fra en fyrstemodtagelse ved toldboden i København.

kongehus, og deres ægtefæller, som er omtalt i korte biografier, mens born og borneborn af slægtens kvindelige medlemmer er nævnt i en vis udstrækning i biografierne om de dansk- eller græskfødte prinsesser.

Af de 109 korte biografier er ca. en tredjedel om slægtens danskfødte og ca. en fjerdedel om slægtens græskfødte medlemmer, medens de norskfødte indskrænker sig til nogle få navne. Resten omfatter de fyrstelige ægtefæller og giver et indtryk af, i hvor høj grad slægten er blevet spredt ud over Europa i de forløbne hundrede år.

*

Selvom det er vanskeligt at afgøre, hvor stor betydning man i offentligheden kan tillægge fyrstelige familieforbindelser, er det en kendsgerning, at de ofte baner vej for større kontakt mellem landene og derved skaber betingelser for et mellemfolkeligt samarbejde. Og i vore dage vil den publicity, der gerne står omkring kongelige personer, selvom mange af dem ofte kunne ønske sig at være den foruden, i høj grad være med til at skabe en goodwill i det fremmede, som ikke kan omsættes i penge.

Uden overdrivelse tør det siges, at det glücksburgske kongehus i det sekel, der nu er gået, har fostret en række mænd og kvinder, som på den smukkeste måde har repræsenteret deres land i det fremmede og ydet en indsats, som nyder den største

Kong Frederik IX ved flygelet i hjemmet på Amalienborg.

anerkendelse i de lande, hvor den blev udøvet. Dette gælder ikke mindst de to danske prinser, som i Grækenland og Norge fik en kongegerning, der i begge tilfælde strakte sig over ca. et halvt århundrede.

Men også herhjemme har det glücksburgske kongehus nu i fire generationer forstået at placere sig i det danske folks bevidsthed på en måde, der har skabt de bedste betingelser for en lykkelig videreførelse af en gammel traditionel styreform. Fra kongehusets side har man forstået at tilpasse sig tidens krav, og hvad kongedømmet har mistet af ydre magt ved forfatningsændringer, er til fulde blevet indvundet ved den loyale holdning, som fra alle sider udvises over for kongehuset. Under besættelsestidens vanskelige forhold kom det for alvor til at stå klart for mange, at den monarkiske statsform har en indre værdi, som det under normale forhold er vanskeligt at definere, og der er derfor i dag kun et lille mindretal af befolkningen, som kunne tænke sig en anden styreform.

Huset Bernadotte

Carl XIV Johan g. m. Désirée

Oscar I g. m. Josephine

Carl XV

Oscar II

Louise g. m. Frederik VIII

Gustav V

Carl g. m. Ingeborg

Christian X

Haakon VII

Gustav VI Adolf

Märtha

Astrid

Frederik IX

Olav V

Gustav Adolf

Ingrid

Harald

Baudouin

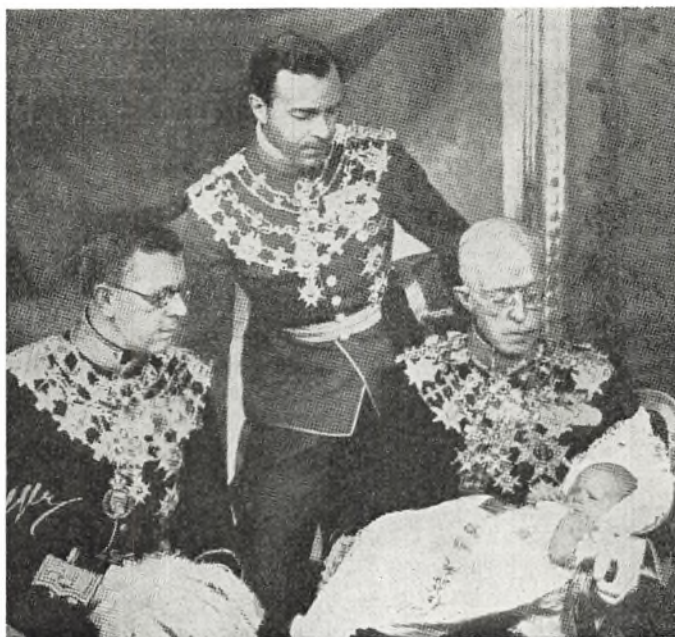
Oscar I
1844-1859

Carl XV
1859-1872

Oscar II
1872-1907

Den svenske kongeslægt nedstammer ikke fra kong Christian IX, men er på anden vis i nær familie med det danske og norske kongehus. Til venstre ses tre svenske kongers initialer. Oscar I og Carl XV var oldefar og morfar til kongerne Christian X og Haakon VII. Oscar II farfar til bl. a. kronprinsesse Märtha. Disse tre svenske konger var også Norges konger indtil unionsopløsningen i 1905. På billedet ses kong Oscar II's efterkommere i fire generationer: Kong Gustav V (1907-1950), den nuværende svenske konge Gustav VI Adolf (t. v.), den afdøde arveprins Gustav Adolf (1906-1947), der var dronning Ingrid's ældste broder, og den nuværende kronprins Carl Gustav (f. 1946).

En kongeslægt gennem hundrede år

Danmark

- 1863 *10. marts*: Prinsesse Alexandra bliver i Windsor gift med prinsen af Wales. *30. marts*: Den græske nationalforsamling vælger efter den britiske regerings råd prins Vilhelm af Danmark til Grækenlands konge. *30. oktober*: Som Kong Georg I holder den danske prins sit indtog i Athen. *15. november*: Christian IX bestiger tronen ved kong Frederik VII's død.
- 1864 *1. februar*: Den preussisk-østrigske hær overskrider Eideren. *6. februar*: Dannevirkestillingen rømmes. *18. april*: Stormen på Dybbøl. *31. oktober*: Fred i Wien, hvorefter Danmark må afstå Slesvig, Holsten og Lauenborg. Man håbede længe på hjælp udefra, men den udeblev, bortset fra svenske og norske frivillige. For konge og folk var tabet af Slesvig en knugende sorg.
- 1866 *28. juli*: Kong Christian IX stadfæster Danmarks riges gennemsete grundlov, der giver de besiddende klasser større indflydelse end hidtil. Hermed indledes den lange forfatningskamp mellem ministerierne og Landstinget på den ene side og Folketinget på den anden side, og da kongen indtager en konsekvent konservativ holdning, er kongehuset i en årrække ude for skarp kritik fra folkets brede lag. *9. november*: Prinsesse Dagmar bliver i St. Petersborg gift med den russiske tronfølger, storfyrst Alexander.
- 1869 *28. juli*: Kronprins Frederik bliver gift med den svenske konge Carl XV's datter Louise.
- 1870 *26. september*: * Den senere kong Christian X på Charlottenlund slot.
- 1871 *September*: Kongeparret begiver sig ud på en otte måneder lang rejse til bl. a. Tyskland, Grækenland og Italien.
- 1872 *3. august*: * Prins Carl, senere kong Haakon VII af Norge, på Charlottenlund slot.
- 1874 *1. august*: Kong Christian IX deltager i tusindårsfesten for Islands bebyggelse, da han — som den første konge — besøger sagaøen. Samme dag træder en ny forfatning, der giver Island indre selvstyre, i kraft.
- 1878 *21. december*: Prinsesse Thyra bliver i København gift med Ernst August, hertug af Cumberland.
- 1885 *22. oktober*: Prins Valdemar bliver i Paris gift med prinsesse Marie af Orleans.

Fra kong Christian IX og dronning Louises guldbryllop 1892.

- 1892 26. maj: Kong Christian IX og dronning Louises guldbryllop fejres som en national festdag med et vældigt opbud af fyrstelige gæster.
- 1896 22. juli: Prins Carl fejrer i London bryllup med prinsesse Maud, der er datter af den senere kong Edvard VII og dronning Alexandra.
- 1897 27. august: Prinsesse Ingeborg bliver i København gift med prins Carl af Sverige.
- 1898 26. april: Prins Christian bliver i Cannes gift med prinsesse Alexandrine af Mecklenburg-Schwerin. 29. september: † Dronning Louise.
- 1899 11. marts: * Den senere kong Frederik IX på Sorgenfri slot.
- 1900 27. juli: * Den senere arveprins Knud samme sted.
- 1901 22. januar: Kong Edward VII bestiger tronen ved sin moder, dronning Victorias død.
- 1903 2. juli: * Prins Alexander af Danmark, der to år efter bliver kronprins Olav af Norge, på Appleton House i England.
- 1905 18. november: Prins Carl af Danmark vælges til Norges konge og tager navnet Haakon VII.
- 1906 29. januar: † Kong Christian IX på Amalienborg omtrent 88 år gammel. Hans ældste søn bestiger tronen som Frederik VIII.
- 1909 28. april: Prins Harald bliver gift på Glücksburg slot med prinsesse Helena af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Glücksburg. 4. december: † Prinsesse Marie.
- 1910 6. maj: † Kong Edward VII. Efterfølges på tronen af sønnen George V.

Foran Hotel Hamburg Hof 15. maj 1912.

- 1912 14. maj: † Kong Frederik VIII i Hamburg. Hans ældste søn bestiger tronen som kong Christian X.
- 1914 18. december: Trekongermødet i Malmö mellem den danske, den norske og den svenske konge.
- 1918 30. november: Efter stadfæstelsen af den dansk-islandske forbundslov føjes ordene: *konge af Island* til den danske konges titel.
- 1919 22. maj: Prins Axel fejrer i Stockholm bryllup med prins Carl og prinsesse Ingeborgs datter prinsesse Margaretha.

Fra et kongebesøg i Island.

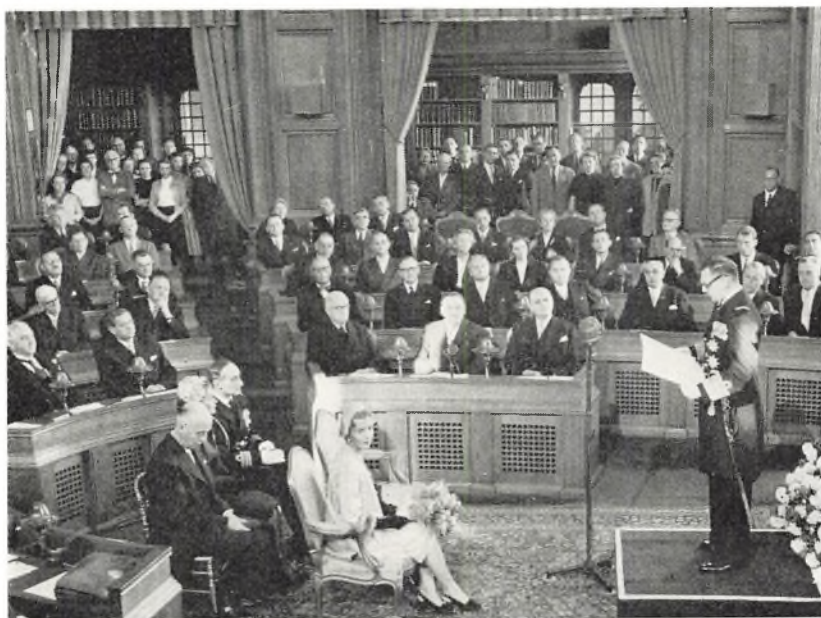
H. Dohm's maleri af kongens ridt over grænsen i 1920.

- 1920 *10. juli*: Kong Christian X rider over grænsen ind i det med Danmark genforenede Nordslesvig. *11. juli*: Genforeningen fejres ved en stor folkefest på Dybbøl banke.
- 1921 *9. juni*: Prinsesse Margrethe bliver gift i København med prins René af Bourbon-Parma. *Juni-juli*: Som den første konge besøger Christian X sammen med dronning Alexandrine og deres to sønner Grønland.

- 1925 25. november: † Enkedronning Alexandra på Sandringham.
- 1926 20. marts: † Enkedronning Louise på Amalienborg slot.
- 1928 16. oktober: † Enkekejserinde Dagmar på Hvidøre og bliver begravet i Roskilde domkirke.
- 1933 26. februar: † Hertuginde Thyra på slottet Gmunden i Østrig. 8. september: Prins Knud bliver i Fredensborg gift med sin kusine prinsesse Caroline-Mathilde.
- 1935 24. maj: Kronprins Frederik bliver i Stockholm gift med prinsesse Ingrid af Sverige.
- 1937 15. maj: Kong Christian X's 25 års regeringsjubilæum fejres som en national festdag.
- 1939 14. januar: † Prins Valdemar, den sidste af Christian IX's børn.
- 1940 29. februar: † Prins Aage i Marokko. 9. april: Den tyske besættelse af Danmark bliver en lige så skelsættende dag for kongefamilien som for det danske folk. 16. april: * Prinsesse Margrethe på Amalienborg.
- 1942 19. oktober: Kongen er på Langelinie ude for et alvorligt rideuheld, der medfører et langvarigt sygeleje. 20. oktober: Kronprinsen overtager indtil videre regeringen.
- 1943 28. august: Som svar på den tiltagende sabotage og de mange proteststrejker stiller tyskerne vidtgående krav til den danske regering, men nu er målet fuldt, og der svares nej. 29. august: Tyskerne indfører militær undtagelsestilstand i Danmark, og den danske hær og flåde bliver afvæbnet — flere steder efter kamp. En række af flådens skibe bliver sænket, andre stikker af til Sverige. Regeringen indgiver sin afskedsbegæring til kongen, der nægter at modtage den, men både regering og rigsdag træder ud af funktion, og kongen bliver faktisk krigsfange på sit slot. 1.-2. oktober: Aktionen mod jøderne i Danmark. Flertallet af de danske jøder er dog forinden blevet advaret og illegalt ført til Sverige. Kongen protesterer i et brev til Hitler mod jødeforfølgelserne.
- 1944 29. april: * Prinsesse Benedikte. 17. juni: Det islandske Alting opsiger forbundstraktaten, hvorefter Island bliver en republik. 5. oktober: † Prins Gustav, kongens yngste broder.
- 1945 5. maj: Danmark frit efter de fem lange år. 8. maj: Kongen åbner rigsdagen siddende i en rullestol. 30. oktober: † Prinsesse Thyra.
- 1946 30. august: * Prinsesse Anne-Marie.
- 1947 20. april: † Kong Christian X på Amalienborg. Samme dag udråbes Frederik IX til konge fra balkonen på Christiansborg slot.
- 1949 30. marts: † Prins Harald.
- 1950 11. september: † Prins Erik. 16. september: Prins Georg bliver gift med den engelske dronnings niece, lady Anson.
- 1951 24. oktober: † Prins Carl af Sverige.
- 1952 28. december: † Dronning Alexandrine.

Få dage efter 9. april 1940 red kong Christian atter ud på sin sædvanlige morgentur.

Kong Frederik IX i Folketinget efter den nye grundlovs ikrafttræden 1953.

- 1953 *5. juni*: Den nye grundlov, der blev endeligt godkendt ved en folkeafstemning den 28. maj, stadfæstes af kong Frederik IX. Hermed indføres der kvindelig arveret til tronen, og kongeparrets ældste datter prinsesse Margrethe bliver tronfølger. Den hidtidige tronfølger prins Knud får titel af arveprins.
- 1958 *12. marts*: † Prinsesse Ingeborg af Sverige, Kong Christian X's søster.
- 1961 *11. oktober*: † Hofjægermesterinde Dagmar Castenskiold, den yngste og sidstlevende af kong Christian X's søskende.
- 1962 *26. april*: † Grevinde Castell-Castell, født prinsesse Alexandrine Louise. *30. juni*: † Prinsesse Helena. *30. juli*: † Prins René af Bourbon-Parma.
- 1963 *23. januar*: Forlovelsen mellem kongeparrets yngste datter, prinsesse Anne-Marie, og kronprins Konstantin af Grækenland deklarerer.

Kong Georg I (til højre)
sammen med broderen
kong Frederik VIII

Grækenland

- 1863 30. marts: Den græske nationalforsamling vælger den 17-årige prins Vilhelm af Danmark til konge. 5. juni: En protokol vedr. kongevalget undertegnes i London af England, Frankrig og Rusland. 6. juni: Den danske konge giver sit samtykke. 12. september: Prinsen giver afkald på sin arveret til den danske trone. 30. oktober: Som „Hellenernes konge“ Georg I holder han sit indtog i Athen.
- 1864 28. november: Kongen aflægger ed på den nye forfatning.
- 1867 27. oktober: Kong Georg I bliver i St. Petersborg gift med den 16-årige storfyrstinde Olga.
- 1868 2. august: * Kronprins Konstantin (senere kong Konstantin I).
- 1869 24. juni: * Prins Georg.
- 1889 27. oktober: Kronprins Konstantin fejrer bryllup med prinsesse Sophie af Preussen.
- 1890 7. juli: * Prins Georg (senere konge som Georg II).
- 1893 1. august: * Prins Alexander (senere konge som Alexander I).
- 1898 26. november: Kong Georg I's næstældste søn prins Georg udnævnes til statholder på Kreta og forbliver på denne post til 1906.

Kong Konstantin og dronning Sophie med deres seks børn, fra venstre: prinsesse Irene, kronprins Georg, dronningen med prinsesse Katharine, kongen, prinsesse Helene, prins Alexander og prins Paul.

- 1901 *14. december*: * Prins Paul (senere kong Paul II).
- 1913 *18. marts*: † Kong Georg I. Netop som kongen ved afslutningen af 1. Balkan-krig skal holde sit indtog i Saloniki, bliver han myrdet af en sindssyg græker. Sønnen Konstantin I bestiger tronen.
- 1917 *14. juni*: Kong Konstantin tvinges til at abdicere til fordel for sin næstældste søn Alexander I og må sammen med hele den øvrige kongefamilie forlade landet.
- 1919 *4. november*: Kong Alexander bliver gift med Anastasia Manos.
- 1920 *12. oktober*: † Kong Alexander. Tronen bliver da tilbudt prins Paul som den næste i arverækken, men han henviser til, at hans fader og ældre broder ikke har givet afkald, og efter et valg genindtræder kong Konstantin som konge.
- 1921 *27. februar*: Kronprins Georg bliver i Bukarest gift med prinsesse Elisabeth af Rumænien. *10. marts*: Prinsesse Helene af Grækenland bliver gift i Athen med kronprins Carol af Rumænien. *25. marts*: * Prinsesse Alexandra (datter af den afdøde konge Alexander II). *10. juni*: * Prins Philip.
- 1922 *26. september*: Kong Konstantin må efter det militære nederlag i Lilleasien atter abdicere. Hans ældste søn Georg II bliver konge.
- 1923 *11. januar*: † Kong Konstantin i Palermo. *19. december*: Kong Georg II tvinges til at forlade Grækenland på et krigsskib sammen med dronningen og kronprins Paul.
- 1924 *25. marts*: Dynastiet afsættes, og Grækenland bliver en republik.
- 1926 *18. juni*: † Enkedronning Olga i Rom.
- 1932 *13. januar*: † Dronning Sophie i Frankfurt a. M.
- 1934 *29. november*: Prinsesse Marina bliver i London gift med den engelske konges yngste søn, prins George, hertug af Kent.
- 1935 *3. november*: Kongedømmet genindføres i Grækenland. *25. november*: Kong Georg II holder sit indtog i Athen.

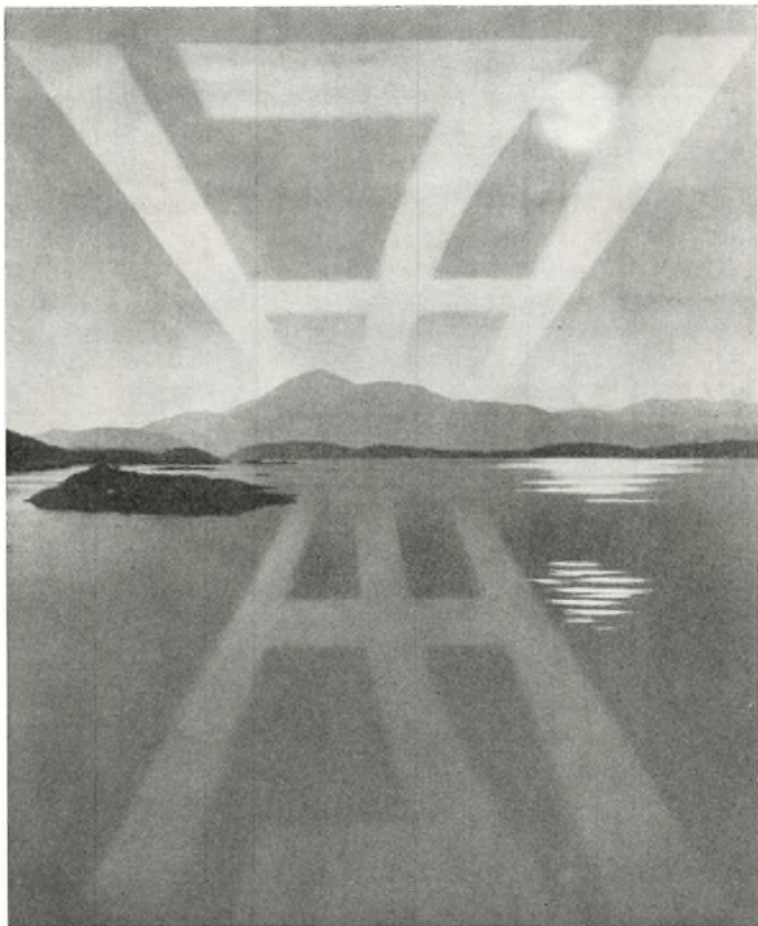
Kronprins Paul og kronprinsesse Frederika ved brylluppet 1938.

- 1938 *9. januar*: Kronprins Paul bliver i Athen gift med prinsesse Frederika af Braunschweig-Lüneburg. *8. august*: † Prins Nikolaus. *2. november*: * Prinsesse Sophie, kronprinsparrets ældste datter.
- 1940 *21. januar*: † Prins Kristophorus i Athen. *2. juni*: * Prins Konstantin. *Oktober*: Italienerne angriber Grækenland. Græske styrker trænger kort efter ind i det af Italien besatte Albanien.
- 1941 *6. april*: Tyskland erklærer Grækenland krig og retter et knusende angreb mod landet. *29. april*: Hele fastlandet er besat af tyskerne. *25. maj*: Kongefamilien ankommer til Ægypten.
- 1942 *11. maj*: * Prinsesse Irene under kongefamiliens ophold i Sydafrika.
- 1944 *20. marts*: Prinsesse Alexandra bliver i London gift med kong Peter II af Jugoslavien. *12. oktober*: Athen rømmes af tyskerne. *25. december*: Churchill i Athen for at mægle mellem kongedømmets tilhængere og modstandere. Kong Georg må gå ind på indtil videre at overgive styret til erkebiskop Damaskinos. *3. december*: † Prins Andreas i Monte Carlo.
- 1946 *September*: Folkeafstemning vedr. landets forfatning. Stort flertal for kongedømmet. *28. september*: Kong Georg II og hele kongefamilien vender hjem. Straks efter udhryder borgerkrigen.
- 1947 *1. april*: † Kong Georg II. Han efterfølges af broderen kong Paul I. *9. juli*: Prins Philip udtræder af det græske og det danske kongehus. *20. november*: Prins Philip bliver i Westminster Abbey gift med den britiske tronarving, prinsesse Elizabeth, nu dronning Elizabeth II.

Kong Paul og dronning Frederika hilser på præsident Eisenhower og frue.

- 1953 Kong Paul og dronning Frederika besøger præsident Eisenhower og frue i Washington.
- 1957 25. november: † Prins Georg i Paris.
- 1962 2. november: Prinsesse Sophie bliver i Athen gift med den spanske tronprætendent Juan Carlos.
- 1963 23. januar: Kronprins Konstantin bliver forlovet med det danske kongepars yngste datter prinsesse Anne-Marie. *Marts*: Dynastiets hundrede års jubilæum festligholdes i Athen med besøg af en lang række fyrstelige gæster, deriblandt det danske kongepar.

Norge

1905 *12.-13. november*: Ved en folkeafstemning vælger det norske folk med 259.000 stemmer (mod 69.000 stemmer for republikken) prins Carl af Danmark til Norges konge. *18. november*: Stortinget vælger prinsen til Norges konge. *20. november*: En deputation overbringer meddelelsen herom til prins Carl på Amalienborg slot. Denne antager navnet Haakon VII og giver sønnen Alexander navnet Olav. *25. november*: Kong Haakon VII og dronning Maud holder deres indtog i Norge sammen med den 2-årige kronprins Olav.

- 1906 22. juni: Kongeparret krones i Nidaros domkirke.
- 1917 28.-30. november: Trekongermøde afholdes i Oslo mellem kong Christian X, kong Haakon og kong Gustav V.
- 1929 21. marts: Kronprins Olav bliver i Oslo gift med sin kusine, den svenske prinsesse Märtha.
- 1930 9. juni: * Prinsesse Ragnhild.
- 1932 12. februar: * Prinsesse Astrid.
- 1937 21. februar: * Prins Harald.
- 1938 20. november: † Dronning Maud i London.
- 1940 9. april: Efter det tyske angreb begiver kongen og regeringen sig først til Hamar og derfra til Elverum. 10. april: Kongen og regeringen afslår under forhandlinger med den tyske gesandt at anerkende Quisling som regeringschef. Kort efter bliver Elverum bombarderet fra luften. 7. juni: Kong Haakon holder sit sidste statsråd i Norge i hispegården i Tromsø og flygter samme aften sammen med kronprinsen og regeringen på en britisk krydser til London. 3. juli: Et forslag om, at kongen frivilligt abdicerer, bliver blankt afslået af kongen og London-regeringen. 25. september: Herefter afsættes kongen iflg. et dekret fra den tyske rikskommissær Terboven, og alle partier undtagen Quislings National Samling forlydes.

Kronprins Olav ved sin hjemkomst fra England 13. maj 1945.

Karl Johans gata 7. juni 1945. Til venstre Stortinget. I baggrunden slottet.

- 1945 *7. maj*: Tyskerne i Norge kapitulerer, og Norge er atter frit. *13. maj*: Kronprins Olav vender hjem til Norge. *7. juni*: Kongens hjemkomst bliver et triumftog efter de fem års udlændighed.
- 1953 *15. maj*: Prinsesse Ragnhild fejrer bryllup med skibsreder Erling Lorentzen.
- 1954 *5. april*: † Kronprinsesse Märtha.
- 1957 *21. september*: † Kong Haakon VII. Olav V bestiger tronen.
- 1958 *22. juni*: Kong Olav V modtager kirkens velsignelse i Nidaros domkirke.
- 1961 *12. januar*: Prinsesse Astrid bliver gift med disponent Johan Martin Ferner.

DANMARK

En ekspansiv kongeslægt

Foruden kong Christian IX's tre efterfølgere i Danmark er en række af hans efterkommere blevet monarker i følgende seks lande, hvis våben her er gengivet. Desuden var Ruslands sidste kejser, Nikolaj II, barnebarn af den danske konge.

GRÆKENLAND

Konstantin I
Alexander I
Georg II
Paul I

NORGE

Haakon VII
Olav V

ENGLAND

George V
Edward VIII
George VI
Elizabeth II

ISLAND

Frederik VIII
Christian X

BELGIEN

Baudouin I

RUMÆNIEN

Michael I

Da den julianske kalender var gældende i Rusland indtil 1918, i Grækenland endog helt frem til 1923, forekommer der ofte uoverensstemmelser m. h. t. datoer. Ved overgangen til den gregorianske kalender måtte man nemlig rykke 13 dage frem, hvorved f. eks. kong Paul, der efter den gamle kalender var født den 1. august 1901, nu fejrer fødselsdag den 14. august. Da datoangivelser ofte afhænger af, hvor den daterede begivenhed har fundet sted, og da forskellige opslagsværker snart holder sig til den ene, snart til den anden kalender, er det næppe muligt helt at undgå unøjagtigheder, men i denne bog er datoerne så vidt muligt opgivet efter den gregorianske kalender.

Kongeslægten i korte biografier

AIMONE, bedre kendt som *hertugen af Aosta*, blev født 9. marts 1900 i Turin og var halvbror til kong Victor Emanuel III af Italien og sønnesøn af Amadeo, der var konge af Spanien 1870-73. For det italienske geografiske selskab ledede han før krigen en ekspedition til Himalaya. I 1939, da han endnu førte titlen hertug af Spoleto, blev han gift med kong Georg II's søster, prinsesse Irene. I maj 1941 udråbtes han til konge af Kroatien, som på tysk foranledning var blevet udskilt af Jugoslavien som et formelt selvstændigt kongerige, og fik

Fra hertugen af Spoletos bryllup med prinsesse Irene af Grækenland i 1939. Fra venstre: Kong Georg II, prins Georg, brudeparret, dronning Helene af Rumænien og kronprins Paul.

tillagt kongenavnet Zvonimir II. Han kom dog aldrig til at sætte sin fod på sit kongeriges jord, men frasagde sig tronen august 1943 efter Mussolinis fald og

sluttede sig til de allierede. Ved sin ældre broder Amadeos død 1942 efterfulgte han denne som hertug af Aosta og døde under et ophold i Buenos Aires den 30. januar 1948.

ALEXANDER I, født 1. august 1893 på slottet Tatoi, blev Grækenlands konge i 1917, da hans fader, kong *Konstantin*, og den ældre broder, kronprins *Georg*, af de allierede blev tvunget til at forlade landet, fordi de havde modsat sig Grækenlands deltagelse i krigen. Denne indstilling blev nemlig udlagt som tyskvenlighed, også fordi kong Konstantin var svoger til den tyske kejser. Megen bevægelsesfrihed fik den unge konge ikke, og han havde overhovedet ingen kontakt med den øvrige del af kongefamilien, der alle levede i eksil. Allerede før tronbestigelsen havde han forelsket sig i en ung grækerinde af det højeste aristokrati, *Aspasia Manos*, men de unge havde ved faderens abdikation lovet ikke at gifte sig, før forholdene var blevet afklaret efter krigen. Da den græske regering imidlertid ikke ønskede nogen ændring m. h. t. kongespørgsmålet, blev de unge gift i 1919, men deres ægteskab blev kort, idet kong Alexander døde 12. oktober 1920 af en infektionssygdom, der var fremkaldt af et abebid. Hans gemalinde fik et halvt år efter en datter, prinsesse *Alexandra*.

De personer, hvis navne er sat med *kursiv*, er omtalt i selvstændige biografier.

Herskeren over alle russere, kejser Alexander III og kejserinde Dagmar.

ALEXANDER III fødtes 10. marts 1845 og blev Ruslands kejser, da hans fader, den liberale Alexander II, som især i begyndelsen af sin regeringstid havde gennemført en række hårdt tiltrængte reformer, bl. a. ophævelsen af livegenskabet, var blevet myrdet af nihilisterne 13. marts 1881. Dette i forbindelse med, at den nye kejser var en helt anderledes konservativ natur, førte til et konsekvent selvherkerstyre. Men i øvrigt var han redelig og samvittighedsfuld og virkede for næringslivets udvikling. Forgæves søgte han at komme administrationens misligheder til livs. Frygten for terroristerne prægede hele hans regeringstid, men hos svigerforældrene på Fredensborg, hvor han sammen med kejserinde *Dagmar* var en hyppig og kærkommen gæst, kunne

han rigtig slappe af i den landlige fred og ro. Kun 49 år gammel døde han 1. november 1894 af en nyrelidelse.

ALEXANDRA blev født 1. december 1844 som datter af den senere kong *Christian IX* af Danmark. Otte måneder før faderens tronbestigelse blev hun 10. marts 1863 gift med den engelske tronarving, prinsen af Wales, og sammen søgte de at gøre danske synspunkter gældende i den britiske hovedstad under krigen i 1864. Da dronning Victoria imidlertid i højere grad rettede sig efter, hvad hendes afdøde mand, den tyskfødte prins Albert, ville have gjort i denne situation, blev det ikke til nogen britisk intervention til fordel for Danmark. Men ellers satte den gamle dronning pris på Alexandra, hvis personlige egenskaber tiltalte hende, og den unge prinsesses skønhed og charme sikrede hende hurtigt stor popularitet, som hun bevarede livet igennem. Sorger og bekymringer undgik hun ikke. Den ældste søn, Albert Victor, hertug af Clarence, døde som ung, og hendes mand udvikledes flere gang i opsigtsvækkende skandaleaffærer. I 1901 besteg han tronen som *Edward VII*, men da havde Alexandra allerede i en lang årrække måttet påtage sig en hel del af dronningens repræsentative pligter. Hun gik med megen iver ind i et omfattende velgørenhedsarbejde, og på hendes initiativ grundlagdes et fond til bekæmpelse af arbejdsløshed. Det var dog især hospitalsvæsenets udvikling, der lå hende på sinde, og en særlig Alexandra-dag minder endnu hvert år om hendes virke. Da hun med årene blev mere og mere tungtør, forårsagede det, at hun ofte talte uden at afvente svar, hvad forfatteren Hall Caine bl. a. hefter sig ved i sine erindringer.

Men gang på gang viste dronningen sit gode hjerte ved at handle rent spontant, som da hun f. eks. ved de olympiske lege i London 1908 overværede, at en lille italiener i det anstrengende marathnløb kom ind som nr. 1 på arenaen og derefter segnede lige foran målet. Da han ikke blev placeret, så man dronningen komme løbende ned på arenaen og sætte sit kostbare armbånd om hans håndled, og ved præmieuddelingen fik han en ærespræmie af dronningen. Hun besøgte ofte sit fædreland, i mange år som en kær gæst på Fredensborg, senere som enkedronning på Hvidøre, som hun købte sammen med søsteren, enkekejserinde *Dagmar*. Hun døde 20. november 1925. Sønnen Georg V (1865-1936) efterfulgte Edward VII i 1910. I sit ægteskab med Mary af Teck

Statue af dronning Alexandra i Glyptoteket.

De to danske prinsesser Alexandra og Dagmar, der blev dronning og kejserinde.

havde han fem sønner og en datter. Den ældste af dem, Edward VIII (f. 1894), blev konge 1936, men abdicerede samme år for at gifte sig med en fraskilt amerikansk dame, Mrs. Simpson, og han fik da titlen hertug af Windsor. Hans broder, hertugen af York, besteg derefter tronen som Georg VI (1895-1952), og hans datter, *Elizabeth II*, er nu dronning. Georg V's næst yngste søn *Georg*, hertug af Kent (1902-42), blev i 1934 gift med *Marina* af Grækenland. Af dronning Alexandras 3 døtre var den yngste, *Maud*, gift med kong *Haakon VII* af Norge.

ALEXANDRA, født 31. august 1870, var den første af kong *Georg I*'s børn, som fløj fra reden, idet hun i 1889 blev gift i St. Petersburg med den russiske kejsers yngste broder, storfyrst *Poul*. Et par uger

efter, at hun havde født sit andet barn, sønnen Dmitri, døde hun 25. september 1891 kun 21 år gammel. Datteren Maria blev i 1908 kun 18 år gammel gift med prins Vilhelm af Sverige, dronning *Ingrids* farbroder, og året efter fik de sønnen Lennart. Ægteskabet blev opløst i 1914. Under den første verdenskrig viste hun stor koldblodighed som sygeplejerske ved den russiske front. Et senere ægteskab blev også opløst, og i mange år levede hun en borgerlig tilværelse i U.S.A. I trediveerne udsendte hun sine memoirer, som også udkom på dansk. Hos sønnen Lennart Bernadotte, der i 1932 udrådte af det svenske kongehus ved sit giftermål med Karin Nissvandt, fandt hun nu og da et tilflugtssted på slottet Mainau ved Bodensøen, som han havde arvet fra sin farmor, den svenske dronning Victoria. I disse trygge omgivelser så hun børnebørnene vokse op.

ALEXANDRA blev født 25. marts 1921, et halvt år efter sin fader, kong *Alexanders* død, og blev derfor opkaldt efter ham. Hun boede i sin første barndom sammen med sin mor i Firenze, hvor hendes farmor, enkedronning *Sophie*, tilbragte sine sidste år. Snart kom hun på

Dronning Alexandra og kong Peter II.

kostskole i England, men ferierne hos moderen, der nu boede i en villa ved en af kanalerne i Venezia, var skønne oaser for hende. Senere måtte hun og moderen fortrække til Italien, da krigen udbrød, og snart også fra Grækenland. Efter et ophold i Sydafrika kom de til London. Her traf Alexandra den unge kong *Peter II* af Jugoslavien, og efter mange intriger blev de gift i den jugoslaviske ambassade i London. Skuffelsen over, at den unge konge ikke kunne vende hjem til sit land, tog hårdt på ham, og da nogle jugoslaviske eksilpolitikere mente, at hans ægteskab var en hindring, forsøgte han skilsmisse. Men Alexandra sagde nej, og efter et par års ventetid blev forholdet atter bragt i orden, og de fik omsider et hjem ved rivieraen. Sønnen Alexander (f. 1945) har bl. a. været på kostskole i Schweiz. Nye intriger førte til, at prinsesse Alexandra i september 1963 forsøgte at berøve sig livet på et hotel i Venezia.

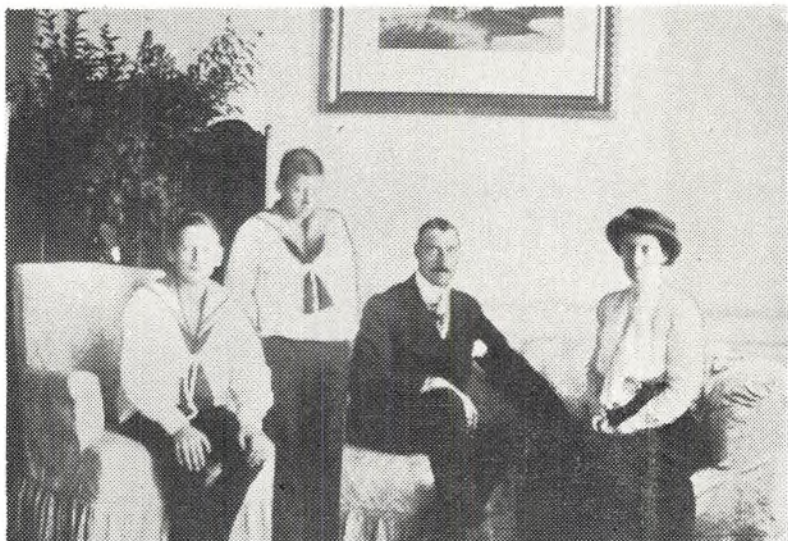
ALEXANDRINE blev født den 24. december 1879 på det romantiske slot i Schwerin, hvis ældste dele er af vendisk oprindelse. Hun var ældste datter af den svagelige storhertug Friedrich Franz III og storhertuginde Anastasia, der var født storfyrstinde af Rusland, og en udpræget musikinteresse tog hun i arv fra sit hjem. På grund af faderens sygdom boede familien ofte ved rivieraen, og her blev den endnu kun 17-årige prinsesse forlovet med prins *Christian* af Danmark i marts 1897. Kun 14 dage senere døde storhertugen, og Alexandrines 15-årige broder, Friedrich Franz IV, blev storhertug med en onkel som formynderregent. Der gik nogle måneder, før prinsessen aflagde sit første besøg i Danmark, hvor garderprin-

Familiebillede fra et besøg hos dronning Alexandrines moder, storhertuginde Anastasia, der ses i midten med prins Knud på skødet og prins Frederik på stolen ved siden af. På den anden side sidder storhertuginde Alexandra, hvis mand, storhertug Friedrich Franz IV, står bagved med sin søster, den senere kronprinsesse Cecille, på sin højre side og prins Christian og prinsesse Alexandrine på sin venstre side.

sen præsenterede den endnu sørgeklædte purunge hertuginde, der engang skulle være landets dronning, for familien. Vielsen fandt sted i Cannes, først den borgerlige i storhertuginde villa „Wenden“ og derefter den kirkelige i den tyske kirke. Blandt de mange bryllupsgæster var brudens morbroder, der få år efter blev gift med den hollandske dronning Wilhelmina. Som Danmarks dronning vandt hun hurtigt alles hjerter ved sit jævne og usnobbete væsen og ved den

socialle interesse, hun fra første færd udviste. Hun blev midtpunktet i et smukt familieliv, og næsten altid var hun sammen med kongen. Under besættelsen viste hun gang på gang sin uvilje mod besættelsesmagtens repræsentanter i Danmark og følte sig helt og fuldt solidarisk med det danske folk. Da hun et par gange blev ramt af en akut tarmlidelse, viste det sig rigtigt, hvor nært kongeparret var knyttet sammen, og ligeså da kongen efter sit fald med hesten lå alvorligt syg

Kong Christian X og dronning Alexandrine med deres to sønner ved tronskiftet 1912

på Diakonissestiftelsen, og dronningen længe var hos ham dag og nat. Ved kongens død 1947 viste hun sin sympati for

Dronning Alexandrine med de fem ældste børnebørn: fra venstre prins Ingolf, prinsesserne Margrethe og Benedikte, prins Christian og prinsesse Elisabeth.

frihedsbevægelsen ved at henstille til befolkningen, at den i stedet for blomster til kongens bære sendte et beløb til Frihedsfonden. Et meget smukt forhold rådede mellem hende og sønnen, kong *Frederik IX*, der ved sin tronbestigelse bestemte, at hun fortsat skulle bære titlen dronning. I sine sidste år tilbragte hun meget af tiden på Marselisborg slot, og efter kongens død inviterede hun københavnske skolebørn, som ellers ikke ville være kommet på sommerferie, til et ophold her. Hun døde den 28. december 1952.

ALEXANDRINE-LOUISE, yngste datter af prins *Harald*, blev født 12. december 1914. I 1937 blev hun på Christiansborg slot gift med den tyske greve Luitpold Castell-Castell, der tilhørte en gammel og oprindeligt normannisk adelsslægt. Han var juridisk doktor og havde nogle år

Prinsesse Alexandrine-Louise sammen med sin mand, greve Luitpold Castell-Castell kort efter brylluppet i 1937.

varer knyttet til det internationale arbejdsbureau i Geneve. Ved krigsudbruddet måtte han afbryde en ministeriel karriere for at melde sig til fronttjeneste. Som reserveløjtnant i et tysk kavaleriregiment faldt han 6. november 1941 i Bulgarien. Forinden havde greveparret fået to døtre, Amelie Alexandrine (f. 1938) og Thyra (f. 1939), og da døds-

budskabet indløb, ventede grevinden sit tredje barn, som blev født året efter. Det var en søn, og var han ikke død efter fødslen, havde grevinden næppe fået tilladelse til at forlade Tyskland under krigen. Nu rejste hun derimod sammen med sine to småpiger til Danmark og fik et trygt og hyggeligt hjem i en villa i Hellerup, som dronning *Alexandrine* skænkede sin guddatter. Med megen varme og sympati blev den unge grevinde modtaget i sit fædreland. Hun var et fint og tappert menneske, og hendes tidlige død 26. april 1962 var ikke mindst et hårdt slag for søsteren, arveprinsesse *Caroline-Mathilde*. Den yngste datter, Thyra, er nu gift og bosat her i landet.

ALICE er født 25. februar 1885 i Windsor og er af slægten Battenberg — under den første verdenskrig angliciseret til Mounbatten. Hendes mormor, prinsesse Alice, var datter af dronning Victoria, og derved kom slægten, som ellers var tysk, ind ved det engelske hof. Hendes far, markis'en af Milford Haven, var admiral i den britiske flåde, og broderen, Louis Mounbatten, var under den anden verdenskrig oberstkommanderende over de allierede styrker i Sydøstasien og ledede angrebet mod japanerne i Burma. Han var den sidste vicekonge og den første generalguvernør i Indien 1947-48. Endelig er hendes søster Louise Sveriges nuværende dronning. Selv blev hun i 1903 gift med prins *Andreas* af Grækenland, og da han nær var blevet henrettet af de revolutionære først i tyverne, ilte hun ham til undsætning med fare for sit eget liv. Deres fire døtre blev alle gift med tyske fyrster, den ene, *Cecilia*, med en søn af hendes morbroder, storhertugen af Hessen. Sammen med sviger-

Dronning Alexandra
af Jugoslavien.

Prinsesse Alice
af Grækenland.

inden *Helene* opholdt hun sig i Grækenland under den tyske besættelse 1941-44, men de to prinsesser ville ikke modtage de begunstigelser af tyskerne, som deres tyske familieforbindinger kunne have givet dem. I stedet gjorde de en indsats i det svenske og schweiziske Røde Korsarbejde i det krigshærgede land. I de senere år har prinsesse Alice levet som nonne i et græsk kloster — en noget mere tilbagetrukket tilværelse end sønnen prins *Philip*'s.

ANDREAS, født 2. februar 1882 som søn af kong *Georg I*, fik en grundig militær uddannelse og stod under den første verdenskrig trofast ved sin broder, kong *Konstantins* side. Ved dennes abdikation i 1922 efter det mislykkede felttog i Lilleasien blev prins Andreas sammen med den øverstkommanderende for de græske styrker og fire tidligere ministre anklaget som de hovedansvarlige. De fem andre blev skudt, og kun ved britisk intervention undgik han den samme skæbne. Fra sit hjem på Korfu, hvor sønnen *Philip* kort forinden var blevet født, var han blevet indstævnet af den revolutionære komité i Athen for at afgive forklaring, men blev straks arresteret, da han pligtskyldigt ankom til ho-

vedstaden. Hans hustru, prinsesse *Alice*, rejste straks efter til Athen, men ingen af den kongelige familie kunne komme i forbindelse med prinsen, heller ikke den nye konge, *Georg II*, som nærmest var fange på sit slot. Nogle frygtelige dage fulgte for hele kongefamilien, inden denne ydmygende ildprøve sluttede med prinsens frigivelse. Han rejste straks til London og derfra til Paris, men siden kunne han aldrig glemme, hvad hans lange militære løbebane nær havde ført til, og det var ham magtpåliggende, at sønnen *Philip* skulle have en anden uddannelse. Under den anden verdenskrig, da hans fire døtre forlængst var blevet gift med tyske fyrster, mens sønnen gjorde tjeneste i den britiske flåde, døde han i Monte Carlo 3. december 1944.

Prinsesse Anne og Prins Georg.

ANNE er født 4. december 1917 i Washington. Hun tilhører den skotske adelsslægt Bowes-Lyon og er kusine til dronning *Elizabeth II*, idet dronningemoderen er hendes faster. Da hun lærte den danske prins *Georg* at kende, havde hun tidligere været gift og hed lady Anson. I slotskirken på slægtens ejendom Glamis Castle i Skotland blev prinseparret viet af den danske sømandspræst i Newcastle, da

den skotske kirke havde nægtet slotspræsten tilladelse til at foretage vielsen, fordi bruden var fraskilt. Ved sit ægteskab fik hun titlen prinsesse Anne af Danmark. Hun havde to børn i første ægteskab, men har ingen sammen med prins Georg.

ANNE-MARIE er født på Amalienborg 30. august 1946 og var kun 8 måneder, da hendes far kong *Frederik IX* blev udråbt til konge. Som kongefamiliens yngste blev hun tidligt meget populær. Da hun i januar 1963 blev forlovet med den græske kronprins *Konstantin*, havde hun endnu ikke afsluttet sin skolegang på Zahles skole og måtte derfor efter festlighederne i Grækenland tilbage til lektielæsning og andre skolepligter. Under sommerferieopholdet i Athen besøgte hun sammen med kronprinsen verdensjamboreen på Marathonsletten 1963.

ASPASIA er født 4. september 1896 i Athen som datter af kong *Konstantins* adjutant, der tilhørte en af Grækenlands fornemste slægter. Hun blev i 1919 gift med den unge kong *Alexander*, og da hun året efter blev klar over, at de skulle have et barn, besluttede de, at han — for de håbede, at det ville blive en søn — skulle hedde Philip. „For“, som kongen sagde, „Alexander den Stores fader hed Philip; nu vil vi tage det i modsat rækkefølge“. Ved kongens pludselige død kort efter var barnet endnu ikke født, men det blev en pige, og hun blev opkaldt efter sin fader. Samtidig bestemte kong Alexanders far, kong Konstantin, der straks ved sønnens død var vendt tilbage til sit land, at både den nyfødte og hendes moder skulle have titel af prinsesse. Navnet Philip blev dog ikke glemt. Da kong Konstantins broder, prins *Andreas*, få måneder senere fik en søn, hæd-

Fra prinsesse Anne-Maries forlovelsesfest i København. Fra venstre kong Frederik, prinsesse Benedikte, dronning Ingrid, prinsesse Irene, prinsesse Margrethe, kronprins Harald, prins Juan Carlos, prinsesse Sophie og prinsesse Anne-Marie. Indsat konprins Konstantin i spejderuniform.

rede man den døde konges minde ved at kalde ham *Philip*. Prinsesse Aspusia tog efter republikkens indførelse i 1924 ophold dels i Paris, dels i Venezia, hvor hun indrettede et hyggeligt hjem, og gennem alle år var det datteren og hendes fremtid, der lå hende på sinde. Senere har hun også påtaget sig at bekoste den bedst tænkelige uddannelse for datterens søn, prins Alexander.

ASTRID er født 12. februar 1932 i Oslo og blev opkaldt efter sin moster, dronning Astrid af Belgien, der døde, da den lille norske prinsesse kun var 3 år. Tidligt måtte hun påtage sig repræsentative pligter under moderen, kronprinsesse *Märthas* langvarige sygdom og efter hendes død 1954. Som Norges første dame ledsagede hun sin far, kong *Olav V*, på hans hyldningstogt til Trondheim efter tronbestigelsen 1957, og det vakte en vis skuffelse i Norge, da prinsessen ligesom søsteren *Ragnhild* giftede sig borgerligt i 1961 med disponent Johan Martin Ferner, også fordi denne var fraskilt. Ægteparret har siden fået en datter, Christine.

AXEL er født 12. august 1888 som søn af prins *Valdemar* og er utvivlsomt et af de

Prins Axel.

Prinsesse Astrid sammen med sin mand, disponent Johan Martin Ferner.

mest aktive medlemmer af den danske kongefamilie. Han blev uddannet som soofficer og gjorde under den første verdenskrig tjeneste som undervandsbådschef. Som en af de første danske officerer erhvervede han sig flyvercertifikat i 1913 og har siden fulgt udviklingen inden for flyvningen med en kenders interesse. I 1921 trådte han ind i Ø.K.s tjeneste som fører af motorskibet „Asia“. Senere kom han ind i bestyrelsen, hvis formand han fortsat er, og i en årrække var han direktør for kompagniet. Som medlem af talrige handelsdelegationer har han ofte

repræsenteret Danmark i det fremmede, og i 1940 blev han i de kritiske aprildage sendt til Berlin for om muligt at afværge en katastrofe, men kom for sent, da angrebet allerede var iværksat. I en lang årrække har han repræsenteret Danmark i „Den internationale olympiske komité“ og har overværet adskillige olympiader. I 18 år var han præsident for „Kgl. dansk Automobilklub“. I 1919 blev han gift med prinsesse *Margaretha* af Sverige, og da han gennem sit ægteskab er svoger til den norske konge, har prinseparret altid været selvskevne gæster ved alle festligheder i det norske kongehus.

BENEDIKTE blev født på Amalienborg 29. april 1944 som datter af den daværende kronprins *Frederik* og kronprinsesse *Ingrid*. Af væsen er hun mere indadvendt end søsteren *Margrethe*. Hun har taget pigeskoleeksamen fra Zahles skole og har også en tid været på skole i Schweiz. Heste er hendes store kærlighed, og hun har ofte deltaget i ridestævner og ridekonkurrencer. Efter prinsesse *Margrethe* er hun nærmeste arving til tronen.

BERTHOLD — født 24. februar 1906 i Karlsruhe — er søn af prins Max af Baden, der på grund af sine kulturelle og humanitære interesser indtog en særstilling, som man i 1918 søgte at udnytte ved at gøre ham til rigskansler. Han optog socialdemokrater i sin regering og henvendte sig straks til Wilson. Hans forsøg på at redde tronen for Hohenzollerne mislykkedes dog, og efter kejserens og kronprinsens abdikation overlod han rigskanslerposten til Ebert. Hans erindringer, udsendt 1927, vakte megen opsigt. Bertholds moder var datter af her-

tuginde *Thyra* af Cumberland, og selv blev han i 1931 gift med prinsesse *Theodora* af Grækenland.

CARL, hertug af Vestergötland, blev født 27. februar 1861 som tredje ældste søn af kong Oscar II og dronning Sophie og var broder til kong Gustav V. I 1897 blev han gift med den 17 år yngre prinsesse *Ingeborg* af Danmark, der var en datter af hans kusine, dronning *Louise*. Som ung blev han populær som „den blå prins“, og grunden hertil var, at garden til hest bar blå uniformer, og han gjorde tjeneste her. I en årrække var han inspektør for kavaleriet. Hans egentlige livsgerning blev dog viet Svensk Røde Kors, hvis præsident han var fra 1911 til 1946, da han efterfulgtes af greve Folke Bernadotte. I sine erindringer, som han udsendte som 70-årig, fortæller han meget fængslende om de store hjælpeaktioner til Wien, Polen og Rusland, som efter den første verdenskrig blev sat i scene og finansieret af Svensk Røde

Prins Carl af Sverige sammen med sin gemalinde prinsesse Ingeborg og de tre døtre, fra venstre prinsesse Margaretha, dronning Astrid og kronprinsesse Martha. Stående: kronprins Olav, kong Leopold III af Belgien og prinseparrets søn, prins Carl jr.

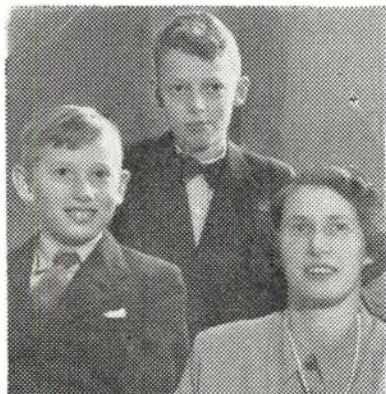
Kong Michael sammen med sin gemalinde, prinsesse Anne, og dennes tre døtre.

Kors. Også mere personlige minder, som giver et morsomt billede af svensk hofliv i 1860'erne og 70'erne, er med i bogen. Prins Carl døde 24. oktober 1951, 90 år gammel.

CAROL II, født 16. oktober 1893, var søn af kong Ferdinand I af Rumænien. Han blev i 1921 gift med den græske prinsesse *Helene* (s. d.), men snart tvang hans forhold til veninden, madame Lupescu, ham til at frasige sig sin ret til tronen, og sønnen Michael blev derfor konge ved kong Ferdinands død 1927. I forståelse med agrarpartiet vendte Carol dog hjem allerede i 1930 og blev udråbt til konge. Han greb meget personligt ind i politik og var faktisk diktator fra 1938 til 1940, da han måtte abdicere efter at have højet sig for en række tysk-russiske krav om landafståelser. Sammen med madame Lupescu tog han først til Portugal, senere til Cuba, hvor han ægtede hende. Efter sønnen Michaels abdikation 1947 opstod der en konflikt mellem far

og søn, idet Carol lagde beslag på alle kongefamiliens tilgodehavender i udlandet. Problemet blev først løst ved ekskong Carols død i Portugal 4. april 1953.

CAROLINE-MATHILDE er prins Haralds næstældste datter og blev født på Jægersborg 27. april 1912. Hun var kun 21

Prinsesse Caroline Mathilde med sønnerne prins Ingolf og prins Christian.

år, da hun på Fredensborg slot blev gift med sin fætter prins *Knud* og dermed blev kongeparrets første svigerdatter. I mange år boede prinseparret i kavalersfløjen på Sorgenfri slot, hvor deres tre børn voksede op, men da prins Knud ved kong *Christian X's* død blev tronfølger, fik de overdraget hele Sorgenfri slot og efter dronning *Alexandrine's* død tillige Klitgården i Skagen. Da tronfølgeloven ændredes 1953, fik *Caroline-Mathilde* titlen arveprinsesse. Hun er ligesom arveprinsen stærkt interesseret i det sydslesvigske arbejde.

CECILIE fødtes 22. juni 1911 som datter af prins *Andreas* af Grækenland og var kun 26 år, da hun sammen med sin mand, storhertug *Georg* af Hessen og deres to sønner blev dræbt ved en flyveulykke 16. november 1937. I katastroføjeblikket fødte den unge storhertuginde et barn, hvis forkullede lig fandtes i ruinerne sammen med de øvrige omkomne.

CHRISTIAN IX blev født 8. april 1818 som fjerdeældste søn af hertug *Vilhelm* af Glücksburg og *Louise Caroline* af Hessen-Kassel, der var søster til *Frederik VI's* dronning. Ved faderens død 1831 blev *Frederik VI* formynder for den unge prins, der blev konfirmeret på Amalienborg 1835 og snart efter udnævnt til ritmester i hestgarden. Efter dronning *Victorias* tronbestigelse 1837 overbragte prins *Christian* hende den danske konges lykønskning, og studerede derefter et par år ved universitetet i Bonn. I 1842 blev han gift med *Louise*, datter af landgreve *Vilhelm* af Hessen og prinsesse *Charlotte*, der var søster til kong *Christian VIII*. Brylluppet fandt sted i landgrevens palæ

Christian IX.

på Amalienborg, og det unge par fik deres hjem i Det gule palæ i Amaliegade. Her voksede en børneflokk op under ret beskedne kår. Under nationalitetskampen i Slesvig viste prinsen fra første færd sympati for de danske synspunkter, mens hans brødre indtog et modsat standpunkt, og han kæmpede under de danske faner i treårskrigen. Det var derfor ganske naturligt, at blikket rettedes mod ham, da arvefølgespørgsmålet kort efter blev taget op, idet den nye konge, *Frederik VII*, ikke havde livsarvinger. Som nærmere omtalt i indledningen blev *Christian* ved London-traktaten af 1852 og ved tronfølgeloven af 1853 præsumptiv tronfølger, idet *Frederik VII's* barnløse farbroder,

Kong Christian IX omgivet af sin nærmeste slægt. Siddende: prinserne Aage og Erik, kejserinde Dagmar, kongen, dronning Alexandra og derefter stående dronning Olga, prinsesse Maud og prinsesse Thyra. I bageste række prinsesse Louise, prins Hans, prins Axel, kong Georg, prinsesse Alexandrine, prins Christian, hertuginde Thyra og yderst til højre prins Carl.

arveprins Ferdinand, der først døde få måneder før Frederik VII, var nærmeste arving. I 1855 overbragte prins Christian den nye russiske kejser, Alexander II, den danske konges lykønskning i anledning af tronbestigelsen, og året efter fik han sæde i Geheimstatsrådet. Men ellers havde han ikke lejlighed til at gøre sig særlig gældende i Frederik VII's regeringstid, idet der herskede en gensidig modvilje mellem kongens gemalinde, grevinde Danner, og tronfølgerparret. Det var i en spændt politisk situation, Christian IX besteg tronen 15. november 1863, og han fik straks folkestemningen imod sig ved sin velbegrundede toven med at underskrive den nye fællesforfatning for kongeriget og Slesvig, som lå

færdig til kongens underskrift, da Frederik VII pludselig døde under et ophold på Glücksburg slot. Da den nye konge til sidst højede sig for de nationalliberales ønske og stadfæstede novemberforfatningen, fulgte da også, som han havde frygtet, en række skæbnesvangre begivenheder. Prins Frederik af Augustenborg proklameredes straks som hertugdømmernes arveherre, mens den tyske forbundsdag lod Holsten og Lauenborg besatte af forbundstropper. Bismarck, som havde helt andre mål i sigte, stillede det helt uigennemførlige krav, at novemberforfatningen skulle ophæves i løbet af 48 timer, og da det simpelthen ikke lod sig praktisere, var krigen en kendsgerning. Over for de to stormagter, Preussen og

Østrig, kunne Danmark ikke stille meget op, og da en effektiv hjælp fra andre magter udeblev, måtte Danmark ved freden i Wien 30. oktober 1864 afstå de tre hertugdømmer. I varme, bevægede ord tog kongen afsked med slesvigerne den 16. november. To år senere stadfæstede han den ny reviderede grundlov, der gav godsejerne større indflydelse, end de hidtil havde haft, og herigennem skabtes grundlaget for den lange forfatningskamp, som varede århundredet ud. Her stillede kongen, hvis livssyn var forankret i en stærk konservatisme, sig helt på godsejernes side, hvilket i en årrække medførte et spændt forhold til store dele af befolkningen. Men efterhånden mildnedes

mødsætningerne, og kongens retsindige og milde menneskelighed blev anerkendt af større og større kredse. Ved regeringsjubilæet 1888 og ved kongeparrets guldbryllup 1892, da kongens placering som „Europas familiefader“ forlængst var slået fast, var hyldesten stor og varmhjertet, og efter systemskiftet 1901 var der kun fred og sympati om kongen. Overalt lærte man efterhånden at anerkende hans store fædrelandskærlighed og pligtfølelse, og selv om hans synskreds var begrænset, må det indrømmes, at han ofte havde et sundere og mere nøgternt syn på problemerne end den toneangivende intelligens. Christian IX blev den ældste konge, Danmark har haft. Få måneder før sin død 29. januar 1906 viste han ved unionsopløsningen mellem Sverige og Norge sin realitetssans ved først at billige, at hans sønnesøn blev Norges konge, når forholdet til Sverige var blevet klaret på en tilfredsstillende måde.

Kong Christian IX.

CHRISTIAN X blev født 26. september 1870 på Charlottenlund slot som ældste søn af den senere kong *Frederik VIII*. I 1889 satte han som den første danske prins studenterhuen på sit hoved. Høj, som han var, trådte han derefter ind i livgarden som løjtnant, men måtte gøre geledtjeneste fuldt ud som kammeraterne. Senere fulgte ryttertjenesten ved de Randers dragoner og den videre tjeneste i garden. I 1897 blev han forlovet med den purunge prinsesse *Alexandrine*, og året efter fandt brylluppet sted i Cannes, hvor den storhertuglige familie havde deres sommerresidens. Det unge par fik deres første hjem på Sorgenfri slot, og her blev sønnerne *Frederik* og *Knud* født. I 1912 fandt tronbestigelsen sted ved kong *Frederik VIII*'s pludselige død. Selv

Kongemærket, der blev et nationalt symbol under besættelsen.

om Christian X fuldt ud anerkendte sin stilling som konstitutionel konge, undlod han ikke ved flere lejligheder at gøre sin personlige mening gældende, bl. a. i 1914, da han gik imod regeringen Zahle, da den mente, at man kunne afskaffe de kongevalgte landstingsmænd ved det forestående landstingsvalg. Samme år deltog han i trekongermødet i Malmø, der skulle understrege den skandinaviske samhörighed midt i en krigsførende verden, og året efter satte han sit navn under den nye grundlov, der gav kvinderne valgret og valgharhed. Ved indgåelsen af den dansk-islandske forbundstraktat af

Kong Christian X og dronning Alexandrine sammen med feltmarskal Montgomery på Amalienborg 1945

1918 føjede han „konge af Island“ til sin titel og beholdt denne tilføjelse, da unionen opløstes 1944. En politisk krise, der havde sin grund i forskellig opfattelse af genforeningsspørgsmålet i 1920, fik kongen til at kræve afholdelse af valg, og dette resulterede i ministeriets tilbagetræden. Da kongen udnævnte forretningsministeriet Liebe, som kun skulle sidde, til valget var overstået, opstod der uroligheder med trusler om generalstrejke, og et nyt forretningsministerium blev derefter dannet. Valgene viste imidlertid, at folkestemningen havde vendt sig, og en borgerlig regering blev dannet. Den 10. juli red kongen over den gamle grænse ind i det med moderlandet genforenede Nordslesvig og deltog i genforeningsfesten i Dybbøl. Som den første konge besøgte Christian X i 1921 sammen med dronningen og deres to sønner Grønland, og samtidig gæstede de Island, som kongen besøgte endnu tre gange tillige med Færøerne. Med kongeskibet Dannebrog foretoges talrige rejser rundt i landet, og en del af året havde kongeparret fast residens på Marselisborg slot, som prinseparret havde modtaget som en folkegave i 1902, på Klitgården, som kongen selv lod bygge i 1914, og på Fredensborg. Men det egentlige hjem var dog på Amalienborg, som kongefamilien ikke ønskede at fraflytte, da det nye Christiansborg stod færdigt. Mens mellemkrigsårene blev en lykkelig periode for konge som for folk, blev det dog krigstidens trængsler, der med ganske særlige bånd knyttede dem sammen, og på 70 års dagen i 1940 blev kongen hyldet som ingensinde før. Et par måneder senere afviste kongen en tysk opfordring til dannelse af en ikke-parlamentarisk regering, og hans kølige hold-

Hans Henningsens maleri af Kong Christian X. Audienssalen, Christiansborg.

ning overfor tyskerne, der førte til den såkaldte telegramkrise i 1942, bedrede ikke forholdet. Kort efter var kongen ude for et alvorligt rideuheld, der medførte et langt sygeleje og til dels kostede ham førligheden. Fra oktober til maj 1943 var

kronprinsen regent, bl. a. under de vanskelige forhandlinger ved dannelsen af ministeriet Scavenius. Fra 29. august 1943, da regering og rigsdag ophørte med at fungere, var kongen faktisk krigsfange på Sorgenfri slot, men opretholdt

dog forbindelsen med de ledende politikere og handlede efter deres råd, indtil frihedens dag oprandt for kong og folk. Selv om sygdommen havde mærket kongen, tog han del i adskillige af befrielses festligheder. Han døde 20. april 1947, og efter hans eget ønske kom frihedskæmperarmbåndet til at pryde hans kiste. Et af de mest karakteristiske træk ved kong Christian var hans evne til rent spontant at foretage det psykologisk rigtige i afgørende situationer. Her skal blot nævnes det lykønskningstelegram, som kongen sendte til det islandske folk, da republikken var en kendsgerning. Det var højdepunktet ved festlighederne på Tingvalla, hvor de 25.000 mennesker brød ud i stormende jubel, da det indløb midt under højtideligheden. Kongens uforfærdede indsats for at skåne de danske jøder under besættelsen har kastet glans over hans og Danmark navn og vidner om hans retsind.

CHRISTIAN, arveprins *Knuds* yngste søn, født 22. oktober 1942, er opkaldt efter sin farfader, kong *Christian X*. Han har taget realeksamen fra Holte gymnasium og er sergent i søværnet. For tiden er han på Hærens gymnasium.

CHRISTIAN er født 20. februar 1898 som søn af prins *Friedrich* af Schaumburg-Lippe og prinsesse *Louise*, der var kong Frederik VIII's ældste datter. Han har fra sin tidligste barndom følt sig knyttet til Danmark, hvor han har tilbragt adskillige ferier. Gennem sit ægteskab med prins *Haralds* datter, prinsesse *Feodora*, har han knyttet nye bånd til Danmark.

CHRISTOPHER var født 14. maj 1901 som prins af Hessen-Cassel. Som så man-

ge andre tyske fyrster nedstammede han fra dronning Victoria, og hans broder Philip var gift med en datter af den italienske kong Victor Emanuel III. Selv blev han gift med prinsesse *Sophie* af Grækenland. Han deltog i krigen og faldt i Italien under kampene i Appenninerne 7. oktober 1943.

DAGMAR blev født 26. november 1847 som næstældste datter af den senere kong Christian IX. I september 1864 blev hun forlovet med den russiske tronfølger, storfyrst Nikolaj. Da han døde et halvt år senere, blev hun efter hans ønske forlovet med hans yngre broder, *Alexander*, og — efter sin overgang til den ortodokse kirke — gift med ham i 1866. Hun fik i ham en hensynsfuld og kærlig ægte- mand, men især efter hans tronbestigelse 1881 efter faderens mord krævede det parret fred og hvile under sommerophold- angst for attentater. Sammen søgte ægte- mod og udholdenhed at leve i stadig dene på Fredensborg. Kejserinden var respekteret og afholdt overalt, hvor hendes personlighed kunne virke, men hun blandede sig ikke i indre politik. Der- imod fik hendes hengivenhed over for Danmark vistnok nogen udenrigspolitisk betydning, og som enkekejsersinde søgte hun i begyndelsen af dette århundrede at modvirke den frihedsfjendske kurs over for Finland. Efter at sønnen Nikolaj II (1868-1918) var blevet kejser i 1894, le- vede hun tilbagetrukket i Anitchkov-pal- læet. Den nye kejser var en svag karakter, der helt var behersket af sine re- aktionære omgivelser. Efter nederlaget i krigen mod Japan 1904-05, udbrød der revolution, og han måtte gå med til visse indrømmelser. Kejseren var gift med Alix af Hessen, der havde stor magt over ham,

Kejserinde Dagmar sammen med søsteren prinsesse Alexandra af Wales og prins Valdemar fotograferet 1885.

og hendes hang til mystik førte til, at munken Rasputin fik en uhyggelig indflydelse ved hoffet. Under den 1. verdenskrig trådte Dagmar, som tidligere havde vist stor interesse for sygeplejen, frem som præsident for russisk Røde Kors. Nederlagene i krigen fik imidlertid tronen til at vakle, og i marts 1917 udbrød der revolution. Kejseren måtte abdicere og blev året efter sammen med sin hustru og fem børn likvideret af bolshevikkerne i det nuværende Sverdlovsk. Derimod søgte man ikke at lægge hånd på Dagmar, som under hele revolutionen opholdt sig på Krim, og først i 1919 forlod hun Rusland på et engelsk krigsskib. Sine sidste år henlevede hun på Hvidøre ved København, som hun sammen med søsteren *Alexandra* havde erhvervet, og døde her 16. oktober 1928. Med værdighed bar hun sin tunge skæbne og støttede af al kraft de russiske flygtninge i Danmark. Hendes yngste datter, Olga, søgte også til Danmark efter revolutionen sammen med sin mand, en russisk oberst, og deres to sønner. Efter 2. verdenskrig fik angsten for Sovjets fremtrængning i Europa dem til at forlægge residensen til Canada, hvor storfyrstinden siden er død. Den ældste datter Xenia (1875-1960) var gift med den russiske storfyrste Alexander Michailovitsch (1866-1933), der var fætter til Alexander III og morbroder til dronning *Alexandrine*. Han var flyverchef under 1. verdenskrig, men måtte idelig beklage, at hans svoger, kejser Nikolaj II, ikke fulgte hans advarsler. Deres datter Irene var gift med fyrst Jusupov (1887-1938), der deltog i mordet på den forhadte Rasputin 1916, mens deres seks sønner, som alle undslap fra bolshevikkerne, siden giftede sig med medlemmer af det

russiske aristokrati og bosatte sig i Vesteuropa. Kejserinde Dagmar havde, foruden de ovenfor nævnte børn, tre sønner: Alexander, der døde som etårig, Georg, som kun blev 16 år, og Michael (1878-1918), der var russisk tronfølger, til Nikolaj II fik sønnen Alexis i 1904. I 1917 forsøgte Nikolaj II at redde tronen ved at overdrage den til broderen Michael, men allerede dagen efter måtte også han abdicere, og han blev myrdet året efter. Hans eneste søn Georg døde som dreng 1931.

DAGMAR blev født 23. maj 1890 på Charlottenlund slot og var i særlig grad knyttet til sin fader, kong *Frederik VIII*. I 1922 blev hun gift med hofjægermester Jørgen Castenskiold og frasagde sig i den anledning titel og rang af prinsesse. På Kongstedlund i nærheden af Lille vildmose indrettede ægteparret et hyggeligt hjem, hvor tre sønner, Carl, Christian og Jørgen, og datteren Dagmar voksede op. Som slægtens øvrige danske medlemmer fik prinsesse Dagmar ved sin død 11. oktober 1961 sit sidste hvilested i Roskilde domkirke.

DOMINIKUS RADZIWILL er født 23. januar 1911 og tilhører en ældgammel lithauisk-polsk fyrsteslægt, som har spillet en betydelig rolle siden 1518, da den blev optaget blandt de tyske rigsfyrster. En af forfædrene, der var lithauisk kansler, forjog russerne fra Livland. Han var calvinist og udgav en bibeloversættelse, men hans søn vendte tilbage til romerkirken og lod faderens bibler opkøbe og brænde. Janusz Radziwill (1880-1939) var i oktober 1926 på tale som kongsemne i Polen, da man overvejede at indføre monarkiet. Han var medlem af Sejmen

Prinsesse Dagmar går fra borde sammen med sin mand højbjergmester Jørgen Castenskiöld.

og virkede for et samarbejde med Tyskland. Da han ved den russiske indmarch nægtede at flygte, blev han dræbt af russerne. Flere af fyrsterne var indgiftet i europæiske fyrstehuse; Dominikus Radziwills moder var således østrigsk ærkehertuginde. Han blev i 1938 gift med prinsesse *Eugenia* af Grækenland, men ægteskabet blev opløst 1946.

EDWARD VII, født 9. november 1841 som ældste søn af dronning Victoria og prins Albert, hed som prins Albert Edward. Moderen nærede ikke overvældende tillid til ham, og han fik ikke megen lejlighed til at påvirke udenrigspolitikken, der var hans hovedinteresse. Især efter søstersønnen kejser Wilhelm II's tronbestigelse 1888 kom Edward til at nære en stærk aversion mod det tyske kejserrige, og han fik ry for at være hovedmanden for den indkredsning af Tyskland, som den britiske alliancepolitik styrede hen imod. I sin lange tid som prins af Wales gjorde

han sig mest bemærket som selskabsmand og levemand, men hans derigennem ind

Edward VII som prins af Wales sammen med svogeren, kronprins Frederik.

høstede menneskeerfaring og hans venlige væsen kom ham til gode som konge. Noget af et systemskifte indtraf ved den gamle dronnings død i 1901, og med voldsom begejstring hyldedes den midaldrende konge og hans smukke danskfødte dronning, *Alexandra*, ved kroningen året efter. Det meste af sin regeringstid var den nu så virkelystne konge dog præget af svagelighed, og han gled stille ind i døden 6. maj 1910.

ELISABETH blev født 29. september 1894 som datter af den rumænske konge Ferdinand I og hans meget handlekraftige dronning Maria. Denne, der var af engelsk afstamning, skabte et hof i Bukarest, der stod gny om, og smuk og intelligent som hun var, blev hun hurtigt Europas mest omtalte dronning. Det var hende magtpåliggende at få sine døtre godt gift, da krigen med al dens elendighed var overstået, og i 1921 blev den ældste, Elisabeth, derfor gift med den græske kronprins *Georg*, der året efter blev konge. Den unge prinsesse kom fra et strålende hof og havde svært ved at finde sig til

Kong Ferdinand og dronning Maria af Rumæ-
nien i deres strålende kroningsdragter.

rette ved det langt mere beskedne i Athen, hvor den politiske utryghed tilmed gjorde sig gældende. Da kongen måtte forlade landet, blev deres samliv hurtigt afbrudt, men de blev først skilt i 1935. Dronning Elisabeths søster Maria blev i 1922 gift med den jugoslaviske konge Alexander I, som blev myrdet i 1934, og hun er moder til kong *Peter II*.

ELISABETH, født 11. maj 1904 som datter af prins *Nicolaus*, levede i en årække en landflygtig prinsesses tilværelse — stadigvæk på rejse. Under et besøg hos sin søster og svoger, prinsesse *Olga* og prins *Paul* af Jugoslavien, mødte hun den tyske greve af Toerring-Yettenbach, hvis mor var en bayersk hertugdatter. De blev gift i München 1934, og under krigen var prinsessen afskåret fra enhver forbindelse med sine nærmeste, deriblandt søsteren *Marina*, som hun var nært knyttet til.

ELISABETH, født 8. maj 1935 som ældste datter af prins *Knud* og prinsesse *Caroline Mathilde*, blev ved sin fødsel hilst velkommen med særlig glæde af bedsteforældrene, da hun var det første barnebarn. Hun voksede op på Sorgenfri slot og fik sin skolegang i Lyngby. I nogle år har prinsessen haft et job i udenrigsministeriet.

ELIZABETH II er født 21. april 1926. Hun er ældste datter af kong George VI (1895-1952) og dronning Elizabeth (f. 1900), datter af en skotsk jarl. Da hun var 11 år, blev hun ved sin farbroder kong Edward VIII's abdikation og faderens tronbestigelse nærmeste arving til tronen. Under blitzen over London i 1940 talte hun for første gang over radioen til det

Dronning Elizabeth II, som gennem sin farfars moder, dronning Alexandra, nedstammer fra kong Christian IX.

britiske folk, og tre år efter blev hun medlem af det regentskabsråd, der straks konstituerer sig ved regentens bortrejse. Allerede i en alder af 26 år blev hun ved faderens død Englands dronning. Hun er gift med den græskfødte prins *Philip*, og de har tre børn.

ERIK var søn af prins *Valdemar* og blev født 8. november 1890 i Det gule palæ. Han fik ikke som andre danske prinser en militær uddannelse, men begyndte som ganske ung at studere landbrug. I nogle år ejede han en gård i Vendsyssel, men rejste så i begyndelsen af tyverne til Amerika, hvor han i 1924 indgik ægteskab i Ottawa med en canadisk tømmers konges datter, miss *Lois Booth*. Han opgav samtidig sine fyrstelige rettigheder og fik som broderen, prins *Age*, titlen greve af Rosenborg. Efter ægteparrets ankomst til Danmark købte de gården „Bjerrebygård“ på Sjælland. I ægteskabet, der blev opløst 1937, var der to børn, komtesse *Alexandra* (f. 1927), som er gift med godsejer *Ivar Vind*, og greve *Christian* (f. 1932), der har gjort karriere som trompetist i jazz-orkestre. I sine senere år boede prins Erik i København, og han og hans datter var aktivt med i modstandsbevægelsens sjællandske division under besættelsen. Han døde 11. september 1950.

ERNST AUGUST var født i Hannover 21. september 1845 som ældste søn af Hannovers sidste konge, *Georg V*, der under den tysk-østrigske krig 1866 støttede Østrig, hvorefter landet blev invaderet, erobret og indlemmet i Preussen. På denne måde ophørte det hannoveranske kongedømme, som fra 1714 til 1837

Prins Erik.

havde kongefællesskab med England. Adskillelsen skete ved dronning *Victorias* tronbestigelse, idet Hannover fulgte andre arveregler, hvorved *Victorias* yngre farbroder, *Ernst August*, blev konge. Han

efterfulgtes i 1851 af sin blinde søn, Georg V, som efter sin fordrivelse vedblev at arbejde på genoprettelsen af sin stat, til han døde 1878 i Paris. Ernst August fortsatte dette arbejde, men benyttede altid sin engelske titel, hertug af Cumberland, og formelt gav han ikke afkald på sine rettigheder, da hans søn i 1913 blev gift med den tyske kejsers datter, selv om en forsoning fandt sted. Under 1. verdenskrig erklærede Ernst August sig for tysk patriot og blev strøget af listen over engelske peers til trods for, at han gennem sit ægteskab med prinsesse *Thyra* af Danmark var onkel til den engelske konge. På slottet Gmunden i Østrig levede han et stille og tilbagetrukket liv, gerne iført tyrolertøj, som han kun ombyttede ved mere officielle lejligheder. Her døde han 14. november 1923.

EUGENIE er født 10. februar 1910 som datter af prins Georg af Grækenland og voksede op i Paris, hvor hun i 1938 blev gift med den polske fyrste *Dominikus* Rainer Radziwill. Ved denne lejlighed var den gamle prins *Valdemar* af Danmark hædersgæst. Der var to børn i ægteskabet, som blev opløst i 1946. Tre år senere indgik hun i Athen nyt ægteskab med *Don Raymond*, prins della Torre e Tasso, 2. hertug af Castel Duino.

FEODORA er født på Jægersborghus 3. juli 1910 som ældste datter af prins *Harald* og prinsesse *Helena*. Prinsessen tog undervisning i kunsthåndværk, før hun i 1937 på Fredensborg slot blev gift med sin fætter prins *Christian* af Schaumburg-Lippe. Der er to sønner Vilhelm (f. 1939) og Valdemar (f. 1941) og en datter Marie-Louise (f. 1946) i ægteskabet.

Prinsesse Feodora.

Prins Flemming.

FLEMMING er født 9. marts 1922 i Stockholm som søn af prins *Axel* og prinsesse *Margaretha*. Han er uddannet som søofficer og var på togt med kadetafdelingen „Ingolf“ og „Hvidbjørnen“ i 1943, da de to skibe blev overfaldet af tyskerne den 29. august. Sammen med kammeraterne var han derefter en kort tid interneret. Prins Flemming fik titlen greve af Rosenborg, da han i 1949 blev gift med frk. Ruth Nielsen. Greveparret har tre sønner: Valdemar, Birger og Carl Johan, der også er grever af Rosenborg, og en datter, der er komtesse af Rosenborg.

FRANCOISE blev født 25. december 1902 i Paris som datter af prins Jean, hertug af Guise, der var broder til prins *Valdemars* hustru, prinsesse *Marie*. Fra 1927 og til sin død 1940 var han fransk tronprætendent og kunne som sådan ikke være bosat i Frankrig. Hans søn, Henri, greve af Paris, er nu fransk tronprætendent, og da der en overgang var en vis udsigt til monarkiets genindførelse i Frankrig, var hans navn ofte på tale. Prinsesse Françoise blev i 1929 gift med prins *Kristophorus* af Grækenland, men opholdt sig efter hans død 1940 mest i Frankrig og Marokko. Hun døde 25. februar 1953.

Den unge prins Frederik før sin rejse til England 1862.

FREDERIK VIII blev født 3. juni 1843 og var ti år, da hans fader, den senere kong *Christian IX's*, arveret til tronen blev sikret ved tronfølgeaven af 1853. Efter sin militære uddannelse rejste prins Frederik til Oxford for at studere, men hjemkaldtes kort efter ved faderens tronbestigelse 1863 for at tage sæde i statsrådet. Under krigen 1864 var han knyttet til general Hegermann-Lindencrones stab og deltog i tilbagetoget. Det vakte almindelig glæde i skandinaviske kredse, da han i 1869 fejrede bryllup med den svenske kongedatter *Louise*, men ellers havde han en vanskelig stilling under den lange forfatningskamp, idet han var mere liberalt indstillet end faderen. I vinteren 1871-72, da København var skueplads for et stærkt socialistrøre, der endte med ledernes fængsling, var han regent under kongens

lange udenlandsrejse. Selv besøgte han sammen med kronprinsessen en lang række hoffer i de følgende år. Selv om han altid var loyal over for faderen og aldrig lod sig bruge mod regeringspolitikken, søgte han at bidrage til at holde vejen åben for en forsoningspolitik, og han holdt sig altid velunderrettet om alle politiske forhold. Selve parlamentarismens indførelse, som ville have været en kærrkommen og naturlig opgave netop for ham, fandt sted få år før hans tronbestigelse, og han kom i stedet til som konge at indhøste parlamentarismens første alvorlige udskjelser ved Alberti-affæren og regeringen J. C. Christensens demission 1908. Velbegavet, flittig og udstyret med diplomatiske evner som han var, var han velskikket til at blive en fornem repræsentant for det konstitutionelle monarki, og det var hans tragedie, at han måtte vente, til han var næsten 63

Kronprins Frederik og kronprinsesse Louise kort efter brylluppet.

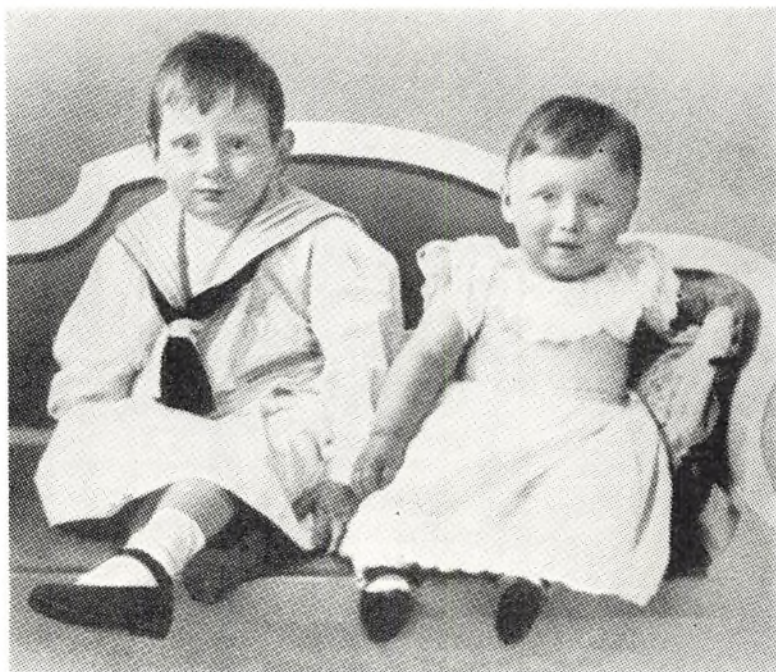
Familiegruppe fra 1880'erne: kronprins Frederik, prinsesse Louise og prins Carl (senere kong Haakon VII). Foran: prinsesse Ingeborg, kronprinsesse Louise, prinsesse Thyra, prins Harald og prins Christian.

år, inden han kunne tiltræde sin livsgerning. Han fik den korteste regeringstid, nogen dansk konge har haft siden middelalderen, idet han allerede døde 14.

maj 1912, da han på vej hjem fra en rivierarejse under et ophold i Hamborg ramtes af et slagtilfælde, der straks medførte døden.

FREDERIK IX er født 11. marts 1899 på Sorgenfri slot som søn af daværende prins *Christian*. Han var næsten 7 år, da hans oldefar kong *Christian IX* døde. Seks år senere blev han kronprins, og han sluttede sin skolegang med studentereksamen 1917. Samme år blev han elev på kadet-skolen og gjorde derefter tjeneste på forskellige orlogsskibe, til han i 1927 blev chef for torpedobåden „Søhunden“. At hans selvvalgte maritime uddannelse er noget af et traditionsbrud for en vor-dende dansk konge fremgår af, at kong Frederik er den første danske konge siden *Christian IV*, der har haft en kommando til søs. I 1930 foretog han sam-

men med prins Knud og prins Axel en længere rejse til Østen. Det vakte stor glæde, da nyheden om kronprinsens forlovelse med prinsesse *Ingrid* af Sverige blev deklareret i marts 1935, og et par måneder efter fandt brylluppet sted i Storkyrkan i Stockholm. Kort før krigs-udbruddet foretog kronprinsparret en længere good-will rejse til U.S.A. og besøgte præsident Roosevelt i Det hvide hus. En uge efter Danmarks besættelse 1940 fik kronprinsparret en datter, der blev til megen glæde og trøst i en mørk tid. Under kongens sygdom 1942-43 førte kronprinsen regeringen under de vanskelige forhandlinger med tyskerne og blev

Prinserne Frederik og Knud fotograferet i 1902.

Kong Frederik IX og dronning Ingrid sammen med de tre prinsesser ved eftermiddagstheet på Amalienborg.

ved befrielsen udnævnt til kontreadmiral. 21. april 1947 blev han udråbt til konge fra balkonen på Christiansborg slot. Siden da har han udbygget den nære tilknytning, som længe har været råden- de her i landet mellem konge og folk, bl. a. ved talrige rejser både i det egentlige Danmark og til Færøerne og Grønland. Kongen underskrev i 1953 den nye grundlov, hvorved tronfølgen blev ændret, så kongeparrets tre døtre nu har arveret til tronen. Fra sin moder, dronning *Alexandrine*, som kongen følte sig nært knyttet til, har han arvet en dyb interesse for musik og har ved flere lejligheder dirigeret Det kgl. kapel. Også idrætten har altid haft kongens store interesse, og han har selv dyrket tennis og roing, ligesom han er en passioneret jæger. På

grund af sit ligefremme væsen er kongen velanskrevet i alle kredse.

FREDERIKA er født 18. april 1917 som datter af hertug Ernst August af Braunschweig-Lüneburg og kejser Wilhelm II's eneste datter, prinsesse Victoria, og hendes farmor var således den danskfødte hertuginde *Thyra* af Cumberland. Hun voksede op i Weimar-republikkens Tyskland og oplevede som ganske ung den nazistiske magtovertagelse. Kun 21 år gammel blev hun i 1938 gift med kronprins *Paul* af Grækenland, og de havde to små børn, da de i 1941 sammen med den øvrige kongefamilie over hals og hoved måtte flygte fra Athen, kort før byen blev stormet af tyskerne. På Kreta var hun og

Prinsesse Frederika sammen med kronprins Paul og sine forældre og fire brødre, prinserne Guelf, Christian, Georg, der senere er blevet gift med prins Philips søster, prinsesse Sophie, og Ernst August.

hendes børn ude for et voldsomt bombardement, men de kom intet til og kunne fortsætte via Cairo til Sydafrika, hvor general Smuts havde inviteret dem til at bo. Her blev kronprinsparrets yngste datter født i 1942. Kun et halvt år efter, at svogeren, kong *Georg II*, i efteråret 1946 var vendt hjem til Grækenland, døde han, hvorefter hendes mand besteg tronen. Som dronning har hun bl. a. arrangeret flere store middelhavstogter for fyrstelige personer, ligesom hun og kong Paul har søgt nærmere kontakt med de nordiske fyrstehuse ved gentagne besøg i de skandinaviske hovedstæder. Dronningen tager aktivt del i forskelligt filantropisk arbejde. Men også hun har måttet undgå for den strenghed, der stadig ud-

vises over for politiske fanger fra borgerkrigens dage. Bl. a. var hun i foråret 1963 ude for en pinlig episode, da græske flygtninge demonstrerede mod hende i London.

FRIEDRICH af Schaumburg-Lippe, født 30. januar 1868, var svoger til kongerne *Christian X* og *Haakon VII*, idet han var gift med deres søster *Louise*. Efter hendes død giftede han sig i 1909 med prinsesse *Antoinette-Anna* af Anhalt. Prinsen var oprindelig kavaleriofficer i den østerrigske hær, men tiltagende døvhed tvang ham til at træde ud af aktiv tjeneste. Senere residerede han i mange år på en gammel slægtsbesiddelse i Czechoslovakiet. Han døde i 1945.

GEORG I blev født i København 24. december 1845 som næstældste søn af *Christian IX.* Som dansk prins hed han *Vilhelm*, og han blev uddannet som so-officer. Han var kun 17 år, da den græske nationalforsamling 30. marts 1863 valgte ham til konge efter *Otto I's* afsættelse. Dette valg skete efter den engelske regerings råd, men fra dansk side blev der stillet den betingelse, at England skulle afstå de ioniske øer til Grækenland. Da England gik med til denne indrømmelse, gav kong *Frederik VII* over for en græsk deputation sit samtykke, og med stor værdighed gav han sin unge frænde det råd, at han skulle slutte sig nøje til sit nye folk og overholde dets forfatning, thi „folkenes kærlighed er fyrsternes lykke“. Prinsen gav afkald på sin arveret til den danske trone og antog titlen *Hellenernes konge*. Efter et besøg i London og Paris ankom han 30. oktober til sit nye fædreland ledsaget af grev *Sponneck*, der skulle være hans personlige rådgiver. Allerede et par år efter måtte han dog hjemsende denne, hvis indblanding i statssagerne havde vakt misfornøjelse hos grækerne. Skønt Grækenland dengang som nu var præget af voldsomme partistridigheder, lykkedes det den unge konge at tillempe sig en ikke ringe indflydelse uden at blande sig i den partipolitiske strid, og han opnåede derved at blive anerkendt for sin loyalitet mod forfatningen i alle kredse. Hans gode familieforbindelser i forbindelse med hans egen sans for diplomati skaffede landet mange fordele, bl. a. dele af Thessalien og Epirus i det nuværende Centralgrækenland, som blev erhvervet på fredelig vis 1881. Forinden havde han vist en nøgtern tilbageholdenhed to gange, da folkestemningen krævede krig mod tyrkerne. Da

Kong Georg I og dronning Olga.

de kristne kretensere i 1896 rejste sig mod tyrkerne, hvis løfte om reformer ikke var blevet opfyldt, og en stormagtsindblanding ikke syntes at føre til noget, besluttede kongen under et stærkt tryk fra folkeopinionen at samle alle kræfter til en national kamp. Krigen førte dog til et knusende nederlag for de græske hære, og kongehusets stilling var en tid truet. Kongens næstældste søn, *Georg*, blev dog på russisk foranledning statholder på Kreta. Efter at landet omsider var kommet lidt på fode, og en militærliga havde tilrevet sig magten, tilkaldtes kretenseren *Venizelos*, som siden skulle komme til at spille en så fremtrædende rolle i græsk politik. En alliance sluttedes med Bulgarien, hvorefter der på ny udbrød krig med Tyrkiet, som denne gang blev trængt tilbage af de forenede balkan-

styrker og mistede næsten alle sine europæiske besiddelser. Netop som kongen skulle holde sit indtog i Saloniki, blev han, som altid færdedes uden livvagt, myrdet 18. marts 1913 af en sindssyg græker. Men krigen og den efterfølgende 2. balkankrig mod Bulgarien førte til, at Grækenland fik nye store landudvidelser, som har kunnet fastholdes trods alle de krige og revolutioner, som landet siden har gennemlevet. Kong Georg viste det kunststykke i græsk historie at blive ved magten i næsten 50 år, og også i kredse, der ikke hylder det monarkiske princip, har man anerkendt hans udprægede statsmandsevner. Han vedblev at være protestant, mens alle hans børn i ægteskabet med dronning *Olga* blev opdraget i den græsk-ortodokse tro.

GEORG II — født 7. juli 1890 — fulgte som kronprins sin fader, kong *Konstantin I*, i landflygtighed i 1917, men vendte tilbage til Grækenland sammen med den øvrige kongefamilie i 1920. Da faderen atter måtte abdicere i 1922, blev Georg II konge, men det var under så uheldige omstændigheder, at han nærmest var at betragte som de revolutionæres fange, og året efter blev han tvunget til at forlade landet på et krigsskib. 25. marts 1924 blev kongehuset erklæret for afsat. Kong Georg var kort før sin tronbestigelse blevet gift med prinsesse *Elisabeth* af Rumænien, men det var nærmest en politisk forbindelse. Ægteskabet forblev barnløst. Mens kongen var i eksil, så de ikke meget til hinanden, og kort før kongedømmets genindførelse i Grækenland i 1935 blev de skilt. Den 25. november 1935 holdt kongen sit indtog i Athen ved sin broder kronprins *Pauls* side. Byen var udsmykket med store triumfbuer, kirke-

klokkerne ringede, og med øredøvende begejstring blev kongen hyldet af de letbevægelige grækere. Om aftenen var Akropolis illumineret og hele hovedstaden lignede et ildhav. Men dagen efter begyndte hverdagen, og da regeringschefen *Kondylis*, som havde forestået kongens tilbagevenden, ikke ville gå med til, at der udstedtes et omfattende amnesti, som kongen havde lovet i sin proklamation, blev han afskediget af kongen. Ved valget i januar opstod en meget ustabil parlamentarisk situation, idet *Venezelos'* tilhængere, der traditionelt var antimonarkister, kun fik et mandat mindre i parlamentet end monarkisterne, og krigsministeren foreslog derfor kongen at ind-

Kong Georg II og dronning Elisabeth.

føre diktatur. Da kongen modsatte sig dette, trådte ministeren tilbage og afløstes af Metaxas, der ved ministerpræsident Demertsis pludselige død i april samme år også blev hans efterfølger. En generalstrejke i august gav stødet til, at kongen indvilgede i indførelsen af et diktatorisk styre, og parlamentet blev opløst. De følgende år blev en økonomisk opgangsperiode for landet, og udadtil blev dets integritet garanteret af England og Frankrig. Den italienske besættelse af Albanien 1939 var urovækkende, og oktober 1940 kom det til et italiensk angreb på landet. Et italiensk fremstød blev snart kastet tilbage, og grækerne trængte dybt ind i Albanien. Men da døde Metaxas pludselig i det mest skæbnsvangre øjeblik, og da hans efterfølger døde få måneder senere, tog kongen selv magten. En engelsk hjælpehær på 60.000 mand kom til, men straks efter angreb tyskerne nord fra, og mod denne overmagt var der intet at stille op. 23. april flyttede regeringen til Kreta, og kun 4 dage senere faldt Athen. I sidste øjeblik lykkedes det at redde 45.000 af den britiske hjælpehær. Snart blev Kreta også erobret, men fra Cairo søgte kongen i de følgende år at samle modstanden mod de fjendtlige undertrykkere. En frygtelig sulteperiode fulgte i Grækenland, men efterhånden måtte tyskerne trække deres tropper bort fra landet til vigtigere frontafsnit, og i oktober 1944 kunne eksilregeringen vende hjem. Indre uro fremkaldt af den kommunistisk-sindede modstandsorganisation medførte, at kongen midlertidig overdrog sine beføjelser til ærkebiskop Damaskinos, og først i 1946 godkendte en folkeafstemning med stort flertal, at kongedømmet skulle bevares, hvorefter kong Georg holdt sit indtog i Athen den 28. sep-

tember. Straks efter brød den ulykkelige borgerkrig ud, og endnu før det var kommet til nogen lysning, døde kong Georg den 1. april 1947, og et stormombrust livsløb var dermed til ende.

GEORG var født på Korfu 24. juni 1869 og var den af kong *Georgs* børn, der følte sig nærmest knyttet til sin faders hjemland. Han boede en tid hos sine bedsteforældre, kong *Christian IX* og dronning *Louise*, og blev uddannet som dansk søofficer. Da den kristne befolkning på øen Kreta atter havde rejst sig mod de tyrkiske undertrykkere, som ikke ville gennemføre de reformer, de tidligere havde lovet, lagde stormagterne sig omsider imellem, og på russisk initiativ blev prins Georg i 1898 udnævnt til statholder på øen. Han arbejdede som sådan for øens tilslutning til Grækenland indtil 1906, men først i 1912 turde man i Athen gå med til øens indlemmelse. Efter at prinsen i 1907 var blevet gift med prinsesse *Marie Bonaparte*, levede han ret tilbagetrukket i sit hjem i Paris. I årene umiddelbart efter den første verdenskrig virkede han energisk for den sønderjydske sag og blev ved genforeningen i 1920 hædret af kong *Christian X* med storkommandørkors. At det netop var prins *Valdemar*, han følte sig så nært knyttet til i det danske kongehus og ofte besøgte, er kuriøst, fordi de to prinser begge var gift med en fransk prinsesse Marie. Den ene var nemlig en efterkommer af borgerkongen Ludvig Filip, mens den anden var en slægtning af Napoleon. På sin 80 års dag opnåede prins Georg den sjældne ære at blive udnævnt til admiral i den danske flåde. Han døde 25. november 1957 i Paris.

GEORG, født 11. august 1863, var kejser Alexander II's brodersøn og blev i 1900 gift med kong *Georg I* af Grækenlands yngste datter, *Maria*. Han blev skudt af bolschevikkerne 30. januar 1919, samme dag som sin fætter, storfyrst *Poul*, der havde været gift med Marias søster.

GEORG, storhertug af Hessen, født 8. november 1906, blev i 1931 gift med prinsesse *Cecilie* af Grækenland. Hans fader, storhertug Ernst Ludwig, datter-søn af dronning Victoria og broder til kejserinde Alix af Rusland, døde i 1937. En måned senere, da den nye storhertug sammen med sin moder, sin hustru og deres to sønner var på vej til London til en yngre broders bryllup, blev hele familien dræbt ved en flyvekatastrofe i nærheden af Ostende i Belgien. Kun en etårig datter, som var blevet hjemme i Darmstadt, overlevede.

GEORG, født 25. marts 1915, er næstældste søn af hertug Ernst August af Braunschweig-Lüneburg og broder til dronning *Frederika* af Grækenland. I 1946 blev han gift med prinsesse *Sophie* af Grækenland. Ægtefællerne er begge ætlinge af både dronning Victoria og kong *Christian IX*.

GEORG er født på Bernstorffshøj 16. april 1920 som ældste søn af prins *Axel* og prinsesse *Margaretha*. Efter sin militære uddannelse blev han militærattaché i London. I 1950 indgik han ægteskab med lady Anson, f. Bowes-Lyon. Hun er en niece af dronningemoderen Elizabeth og fik titlen prinsesse *Anne* af Danmark. Prinsen er nu militærattaché i Paris.

Prins Georg og prinsesse Anne ved en teater-premiere i London.

GEORGE, født 20. december 1902, var yngste søn af kong George V og dronning Mary og blev uddannet i den britiske flåde. Senere var han beskæftiget i udenrigs- og indenrigsministeriet. Da han i 1934 blev gift med den græske prinsesse *Marina*, blev han udnævnt til hertug af Kent. 1938 blev han udnævnt til generalguvernør i Australien, men inden hans tiltræden udbrød krigen, og han gik i stedet ind i aktiv krigstjeneste. Under en inspektionsrejse til Island blev han dræbt, da flyet forliste over Skotland 25. august 1942.

GORM er født 24. februar 1919 på Jægersborghus som ældste søn af prins *Harald* og prinsesse *Helena*. Han sluttede sin militære løbebane som kaptajnlojt-

nant i rytteriet. I nogle år har han været landmand og har som sådan drevet en gård i Nordsjælland. Nu er han knyttet til en større handelsvirksomhed.

GOTTFRIED, født 24. marts 1897, var fyrste af Hohenlohe-Langenburg. Hans moder var datter af dronning Victorias søn, Alfred af Sachsen-Coburg-Gotha, der døde i 1900 uden at efterlade sig mandlige arvinger. Han havde derimod endnu to døtre, Maria, der blev dronning af Rumænien, og som var moder til kong *Carol II*, og Victoria, der var gift med storfyrst Cyril, som russiske emigranter udråbte til kejser 1924. Gottfried var gift med prinsesse *Margarethe* af Grækenland og boede på slottet Langenburg i Sydtykland, hvor han døde 11. maj 1960.

GUSTAV var yngste søn af den senere kong *Frederik VIII* og blev født 4. marts 1887. Han fik sin uddannelse i garden og omfattede den siden med en rørende kærlighed. I mange år boede han hos sin moder, enkedronning *Louise*, og overtog efter hendes død lystejendommen Egelund ved Hillerød, som hun antagelig lod opføre med henblik på hans fremtid. Han døde 5. oktober 1944.

HARALD var født 8. oktober 1876 på Charlottenlund slot som tredieældste søn af den senere *Frederik VIII*. Som kong *Christian X's* ældste broder var han nu og da rigsforstander, når kongen var i udlandet, indtil kronprinsen blev myndig. Sin militære uddannelse fik prinsen inden for gardehusarregimentet og endte

Fra den tyske kejsers besøg i København 1907. Fra venstre kong *Frederik VIII*, kejser *Wilhelm II*, dronning *Louise*, kejserinde *Augusta Victoria*, prinsesse *Thyra*, kronprinsesse *Alexandrine*, prinsesse *Dagmar* og prins *Gustav*.

som generalløjtnant 1933. Heste og ride-sport var hans hovedinteresse, og han var ofte dommer ved ridestævner. I mange år var han hver onsdag midtpunktet i skydebrødrenes sammenkomst på skydebanen, og her dyrkede han sin store passion Culbertson-bridgen. Under besættelsen blev han stillet i en vanskelig situation, da hans gemalinde, prinsesse *Helena* ikke kunne skjule sine tyske sympatier, og selv måtte han i 1941 påtage sig at repræsentere kongehuset ved åbningen af det tyske videnskabelige institut i København. Prinseparret havde deres bolig i det tidligere Coldske palæ på Svane-møllevej. Prins Harald døde 30. marts 1949.

HARALD er kong *Olav V's* eneste søn og blev intet mindre end tiljublest ved sin fødsel 21. februar 1937, fordi arvefølgen hermed var sikret, og fordi det var første gang siden 1370, at en vordende konge blev født i Norge. Snart måtte han tvunget af forholdene forlade Norge sammen med sin familie, men han var kun otte år, da han vendte hjem til det befriede land, og fik derfor det meste af sin skolegang i Norge. 17 år gammel mistede han sin mor, og tre år senere blev han Norges kronprins. Han er — som det sig hør og bør for en norsk prins — interesseret i skisport og sejlads og har efter sin studentereksamen fået en grundig militær uddannelse.

HELENA, født 1. juni 1888, var datter af kong *Christian IX's* brodersøn hertug *Frederik Ferdinand af Glücksburg* og prinsesse *Caroline Mathilde af Augustenborg* og voksede op i et hjem, der var præget af nationalitetskampen i Slesvig. Som dansk prinsesse tog hun del i filantropisk

Kronprins Harald af Norge.

arbejde, bl. a. børnehjælpsdagen, og hun tog initiativet til oprettelsen af spædbørnshjemmet „Danmark“ i Ordrup. Hendes udtalte tyske sympatier under besættelsen førte til, at hun på kongens bud måtte forlade landet i 1945. Få år efter vendte hun dog tilbage, men til sin død 30. juni 1962 levede hun i stor ubemærkethed, idet hun aldrig viste sig offentligt.

HELENE var født i Rusland 17. januar 1882. Hun var en broderdatter af kejser *Alexander III*, og efter at alle hans mandlige efterkommere var døde under revolutionen, blev hendes broder, storfyrst *Cyril*, i 1924 Romanov-slægtens overho-

ved og af de russiske emigranter betragtet som kejser. Storflyrstinde Helene var kusine til dronning *Alexandrine*, idet hendes moder var født prinsesse af Mecklenburg-Schwerin. I 1902 blev hun gift med prins *Nikolaus* af Grækenland, og under parrets mangeårige ophold i Paris gjorde hun et stort og uegennyttigt arbejde for de mange russiske flygtninge i Seine-staden. Især var det de russiske emigrantbørn, hun tog sig af, idet hun først i tyverne fik oprettet et hjem for ca. 50 børn, som nok gik i fransk skole, men ellers blev opdraget til fremdeles at føle sig som russere. Da hendes tre døtre, *Olga*, *Elisabeth* og *Marina*, alle var blevet gift, tog hun efter sin mands død atter ophold i Grækenland og blev tilbage i landet under den tyske okkupation sammen med sin svigerinde *Alice*, idet de tog et arbejde op inden for Røde Kors. Hun døde 14. marts 1957 i Athen.

Det nygifte par prins Harald og prinsesse Helena sammen med prins Haralds søstre, prinsesserne Thyra, Ingeborg og Dagmar.

HELENE er født i Athen 3. maj 1896 som datter af den senere kong *Konstantin* og blev i 1921 gift med den rumænske kronprins *Carol*, hvis søster, *Elisabeth*, 14 dage forinden var blevet gift med prinsesse Helenes broder, den senere *Georg II* af Grækenland. Begge ægteskaber endte med skilsmisse, men der var mest dramatik ved det rumænske kronprinspars. Fra sin moder, dronning *Maria*, havde *Carol* arvet en voldsom trang til ubunden livsnydelse. Allerede i 1918 havde han fejret bryllup med pomp og pragt i Odessa med en dame af det rumænske aristokrati, men dette ægteskab blev kendt ugyldigt af Rumæniens højesteret. Der skulle imidlertid ikke gå mange år efter hans bryllup med prinsesse *Helene*, før en ny kvinde dukkede op i hans liv. På vej hjem fra dronning *Alexandras* begravelse i 1925 traf han i toget *madame Lupescu*, og i stedet for at rejse hjem, tog han sammen med hende til Venezia og meddelte herfra, at han ikke ville vende hjem, og at han gav afkald på tronfølgeretten. For kronprinsesse *Helene* betød dette, at hendes og kronprinsens søn, den lille prins *Michael* (f. 1921), blev konge, da kong *Ferdinand* døde 1927. Ekskronprinsen fortrød dog snart sin tronfrsigelse, og i 1930 vendte han pludselig hjem og blev ved et nøje tilrettelagt kup konge, mens sønnen blev kronprins. Prinsesse *Helene* forlod straks landet, og et forsøg på forsoning med kong *Carol* førte ikke til en genoptagelse af ægteskabet. Da *Carol* i 1940, efter at han var blevet tvunget til store landafståelser til Sovjetunionen og Ungarn, måtte abdicere, blev *Michael* atter konge, og prinsesse *Helene* vendte tilbage til Bukarest som dronning. Den unge konge

havde ikke megen sympati for den fascistiske regering, men som Tysklands allierede vandt Rumænien ikke blot de tabte områder i øst tilbage, men store dele af Rusland blev indlemmet i landet. Da krigslykken havde vendt sig, og russerne i 1944 nærmede sig Bukarest, søgte kong Michael forbindelse med de allierede og lod den fascistiske regeringschef, Antonescu, arrestere. 25. august erklærede en ny kongelig regering Tyskland krig, og kort efter blev der sluttet våbenstilstand med de allierede i Moskva. Ved denne snarrådighed lykkedes det den unge konge for en tid at bevare tronen. Som følge af den tiltagende kommunistiske indfly-

Prinsesse Helene hilser på sønnen kong Michael ved sin hjemkomst til Bukarest 1940.

delse i landet blev forholdene dog hurtigt meget vanskelige for ham. I efteråret 1947 deltog han i prinsesse *Elisabeths* og prins *Philips* bryllup i London og traf her den unge prinsesse Anne, datter af prinsesse *Margrethe* af Danmark. Men efter sin tilbagekomst til Rumænien blev han stillet over for et *fait accompli*, der tvang ham til at abdicere 30. december 1947. Få dage efter forlod han sammen med sin moder og andre medlemmer af kongehuset Rumænien. Året efter blev han gift med prinsesse Anne, og de slog sig ned i Lausanne, hvor deres tre døtre, Marguerite, Helene og Irene, er vokset op i mere rolige kår, end Rumænien havde kunnet byde dem. Kongen har med held både taget del i forretningslivet og uddannet sig som landmand. Parret har jævnligt besøgt Danmark, hvor prinsessens familie er bosat.

HAAKON VII blev født på Charlottenlund slot 3. august 1872 som næstældste søn af den senere kong *Frederik VIII*. I 1905 blev han af det norske Storting valgt til Norges konge, efter at den svensk-norske union var blevet opløst. Prins Carl — som han hed som dansk prins — insisterede dog på, at hans valg først skulle godkendes ved en folkeafstemning, og dette skete med overvældende flertal. Sammen med dronning *Maud*, en datter af kong *Edward VII* af England, blev han kronet i Nidarosdomen 26. juni 1906. Han deltog i de nordiske trekongermøder under 1. verdenskrig og nød almindelig anerkendelse for sin taktfølelse og respekt for forfatningen. Ved det tyske angreb på Norge viste han en fast holdning over for tyskerne, som han nægtede at samarbejde med, og flygtede nordpå sammen med

Kong Haakon og hans søster prinsesse Ingeborg af Sverige opnåede begge at se deres oldebarn, den lille Haakon Lorentzen, søn af prinsesse Ragnhild. Til højre ses kronprins Olav.

regeringen. Mens han opholdt sig i Elverum, bombarderede tyskerne byen, og han måtte søge dækning i skovene. I maj måtte han og kronprinsen ligesom regeringen forlade landet for ikke at blive taget til fange af tyskerne, men forinden meddelte han, at regeringen ville tage kampen op uden for landets grænser. Da Stortingets præsidium under indtryk af Frankrigs kapitulation rettede en henvendelse til kongen om at abdicere, nægtede han at gå med til dette, hvilket i høj grad var med til at aktivisere mod-

standen mod tyskerne på hjemmefronten. Et forslag om kongens abdikation blev i september forkastet af Stortinget, hvorefter tyskerne selv måtte afsætte kongen ved et dekret af 24. september 1940. Under hele krigen virkede kong Haakon utrætteligt for sit land og opfordrede i radiotaler fra London befolkningen til at holde ud i kampen. Efter kapitulationen blev han modtaget med grænseløs jubel ved sin hjemkomst til Norge, og der var fuld enighed om, at hans beslutsomhed i de skæbnedydte

Kong Haakon og kronprinsesse Martha ved hjemkomsten 7. juni 1945.

stunder blev af afgørende betydning for udviklingen. Gennem de 52 år, han var Norges konge, vedblev han at tale dansk, men i sin livsgerning formåede han at leve op til sit valgsprog „Alt for Norge“. Han døde 21. september 1957.

INGEBORG blev født 2. august 1878 som datter af den senere kong *Frederik VIII* og vendte som ung prinsesse tilbage til sin moders fødeland som prins *Carl's* brud. Sammen byggede de et smukt og trygt hjem på „Friedhem“ for deres fire børn. Prinsesse Ingeborg blev på en ganske særlig måde det stærkeste bindeled mellem de tre skandinaviske fyrstehuse. Hun var bosat i Stockholm og svigerinde til den svenske konge, og hendes egne brødre var konger i Danmark og Norge. Men dertil kom, at den ældste datter, *Margaretha*, som prins *Axel's* gemalinde vendte tilbage til Danmark, endnu mens

hendes svenskfødte mormor levede, og datteren *Märtha* blev norsk kronprinsesse. Den yngste datter, *Astrid*, blev i 1926 gift med den belgiske kronprins, som ved sin faders død i 1934 blev konge som *Leopold III*. Allerede året efter blev dronning *Astrid* dræbt ved en automobilulykke. Hendes søn *Baudouin I* er nu Belgiens konge, mens hans søster *Josephine-Charlotte* er gift med den luxembourgske tronarving, prins *Jean*. Prinsesse Ingeborgs søn, prins *Carl*, måtte, da han i 1937 giftede sig med den svenske grevinde *Elsa von Rosen*, give afkald på sin arveret til tronen og sine svenske titler. I de mere end 60 år, prinsesse Ingeborg boede i Sverige — hun døde 12. marts 1958 — var hun en fin gesandt for sit fædreland, og svenskerne lærte at værdsætte hendes mange gode egenskaber.

INGOLF blev født 17. februar 1940 — kun nogle måneder før tronfølgeren prinsesse *Margrethe*. Som prins *Knuds* søn havde han udsigt til engang at blive konge, indtil tronfølgeoven blev ændret i 1953. Efter sin skolegang og militærtjeneste har han drevet landbrugsfaglige studier. Han er nu sergent i livgarden.

INGRID er født på Stockholm Slot 28. marts 1910 som eneste datter af kong Gustav VI Adolf af Sverige og afdøde kronprinsesse Margareta, der var en datter af dronning Victorias næst yngste søn, hertugen af Connaught, som først døde i 1942 næsten 92 år gammel. Hun voksede op i Stockholm sammen med fire brødre, men allerede da hun var ti år gammel, døde hendes moder. I den anledning udtalte den svenske statsminister Hjalmar Branting: Nu sluktes solen på Stock-

holm slot! For prinsessen var det i hvert fald et smerteligt tab, men hun måtte jo fortsætte sin skolegang, der foregik sammen med jævnaldrende kammeraters, og senere fik hun en alsidig uddannelse i husholdning, sygepleje, barnepleje m. v. Som Danmarks kronprinsesse og senere som dronning har hun i særlig grad vist interesse for Sønderjylland, hvad oprettelsen af Kronprinsesse Ingrids børnehjem bl. a. er udtryk for, ligesom hun hvert år har deltaget i uddelingen af gaver til trængende i de sønderjydske grænseegne. Hendes store interesse for kunsthåndværk førte til, at der på hendes initiativ arrangeredes en udstilling „Mit bedste kunsværk“ i 1941. Som protektrice for pigespejderne har hun ikke blot udadtil støttet spejderne, men også ved personlig medleven taget del i selve organisationsarbejdet. Alt dette og meget

Barndomsbillede af dronning Ingrid sammen med sine forældre og de tre brødre Gustav Adolf, Sigvard og Bertil.

Dronning Ingrid sammen med kongen og de tre prinsesser.

andet har bidraget til at rodfæste hendes popularitet. Men først og fremmest er hun dronningen, der som hustru og moder har skabt et hjem, der gennem vekselvirkningen mellem tradition og folkelighed bygger på de kræfter, som det danske folk lægger vægt på. Sammen med kongen har hun foretaget mangfoldige rejser rundt i landet. Under opholdene i Gråsten og på jagtgården ved Trend nyder kongefamilien helt at være sig selv. Allerede som prinsesse foretog dronning Ingrid en større orientrejse, og sammen med kongen har hun bl. a. besøgt U.S.A., Siam og Persien. Mere uformelle rejser er ofte foretaget til Rom, og når kongeparrets yngste datter prinsesse Anne-Marie snart som kronprinsesse bosætter sig i Athen, vil rejseruten sikkert ofte blive lagt om ad Grækenland. Dronningen har fra sin moder arvet en udpræget kærlighed til blomster, og ved store fester har hun ofte selv påtaget sig blomsterarrangementet. At dronningen taler dansk helt uden accent er et klart udtryk for hendes store sprogtalent.

IRENE er født 13. februar 1904 i Athen som datter af den senere kong *Konstantin I*. Hun blev i 1939 gift med *Aimone*, hertug af Spoleto, hvorved der for første gang blev knyttet slægtskabsbånd mellem det græske og det italienske kongehus. Italienernes militære angreb på Grækenland året efter kom derfor som et frygtelig chok for den unge hertuginde. Da Kroatien i 1941 rent nominelt blev gjort til et kongerige, blev hendes mand udråbt til konge som *Zvonimir II*, men han nægtede at medvirke og frasagde sig tronen et par år efter. Mussolini var rasende, men efter dennes fald sluttede hertugen sig til de allierede, mens Irene blev tilbage i deres hjem i Firenze. Her blev hun holdt som fange og senere fort længere nordpå, og de sidste ti måneder af krigen måtte hun tilbringe i en interneringslejr i Østrig sammen med sin lille søn *Amadeo*. Hendes mand, der i 1942 var blevet hertug af Aosta, døde kort efter krigen, hvorefter sønnen fik hertugtitlen.

IRENE er det græske kongepars yngste datter, og hun blev født 11. maj 1942 i

Prinsesse Irene mellem sine to søskende. Forrest det græske kongepar. I tredje række kong Pauls tre søstre, dronning Helene, prinsesse Irene og Katharine. I næste række prinsesserne Helene og Alice og bagest prins Peter.

Prinsesse Sophie sammen med sin mand, den spanske tronprætendent prins Juan Carlos.

Kapstaden under kongefamiliens ophold i Sydafrika. General Smuts er hendes gudfader. Som sine forældre og søskende er hun meget sejlsportsinteresset.

JUAN CARLOS, født i Rom 5. januar 1938, er prins af Asturien og udset til engang at skulle være konge af Spanien, hvis monarkiet bliver genindført. Han er sønnesøn af Spaniens sidste konge Alfons XIII (1886-1941), der blev konge straks ved sin fødsel, men måtte forlade Spanien ved revolutionen 1931. Han var gift med en datterdatter af dronning Victoria, og deres søn Juan (f. 1913), greve af Barcelona, arvede faderens tronkrav i 1941. Siden har han overdraget dem til sønnen efter aftale med general Franco. Juan Carlos blev i 1962 gift med det græske kongepars ældste datter prinsesse *Sophie*.

KATHARINE blev født den 4. maj 1913, et par måneder efter hendes far, *Konstantin I*, var blevet konge. Efter en barndom i stadigt oprud fik hun nogle fredelige år i Firenze sammen med sin moder, enkedronning *Sophie*. Under den an-

den verdenskrig lærte hun en engelsk major, Richard Brandram, at kende, og de blev i 1947 gift på slottet i Athen. Prinsessen blev lady og bor nu sammen med mand og børn i England.

KNUD er født på Sorgenfri slot 27. juli 1900 som yngste søn af den daværende prins *Christian*. Ligesom sin broder, kronprins *Frederik*, blev han uddannet som søofficer og deltog i den store rejse til Østasien 1930. Ved broderens tronbestigelse 1947 blev han tronfølger og fik overladt Sorgenfri slot. Ved sin moder

Prins Knud og prinsesse Caroline-Mathilde i samtale med prins Philip.

dronning *Alexandrines* død arvede han desuden Klitgården i Skagen, hvor han fortsat nyder at holde ferie sammen med sin familie. Han blev i 1933 gift med sin kusine prinsesse *Caroline-Mathilde*, og der er tre børn i ægteskabet. Da tronfølgen blev ændret ved den nye grundlov af 1953, fik han en anden placering i arvefølgen, og hans titel ændredes til arveprins.. Med stor ansvarsfølelse har han varetaget de repræsentative opgaver, han har fået overdraget, bl. a. som rigsforstander i kongens fravær og som protektor for textilmessen i Herning. Hans arbejde for de sydslesvigere, der studerer i Danmark, har manifesteret sig i oprettelsen af Prins Knuds kollegium.

KONSTANTIN I, født i Athen den 2. august 1868, blev konge, da faderen, *Georg I.*, var faldet for morderhånd i 1913. Grækenland havde da netop sejret i krigen mod Tyrkiet, hvorved store provinser var blevet befriet for tyrkervældet, men da der umiddelbart efter opstod uoverensstemmelser med Bulgarien om delingen af byttet, besluttede Grækenland og Serbien at gå imod Bulgarien, og ved freden i Bukarest 10. august 1913 fik Grækenland sin østgrænse ved Mesta. Da Grækenland yderligere ved en konference i London februar 1914 fik overladt de fleste af øerne i Ægæerhavet, hvorved landet i løbet af ét år havde fået en befolkningsforøgelse på 1,8 million indbyggere, var kong Konstantin under den første verdenskrig kun interesseret i at bevare landets neutralitet. Det trængte mest af alt til fred og havde næppe udsigt til at vinde noget ved krigsdeltagelse. Men regeringschefen Venizelos ville støtte de allierede. Da englænderne i 1915 krævede græsk krigsdeltagelse, af-

satte kongen Venizelos og søgte at holde landet uden for krigen. Et valg kort efter faldt ud til Venizelos' fordel, og han vendte tilbage som regeringschef og mobiliserede mod Bulgarien, mens englænderne landsatte tropper i Saloniki. Da kongen nu på ny greb ind og atter afskedigede Venizelos, blev forholdet til englænderne mere og mere spændt. Kongen blev opfattet som tyskvenlig, fordi han var svoger til den tyske kejser og havde fået sin militærudannelse i Tyskland. Da de allieredes Saloniki-hær i 1916 blev angrebet af bulgarerne, gennemtvang England og Frankrig, at den græske hær blev demobiliseret, og efter et mindre sammenstød med kongens tropper blev Grækenland for alvor blokeret. Juni 1917 gennemtvang de allierede, at kongen skulle abdicere, og da de heller ikke ville godtage kronprinsen, der havde stået ved faderens side i denne magt-

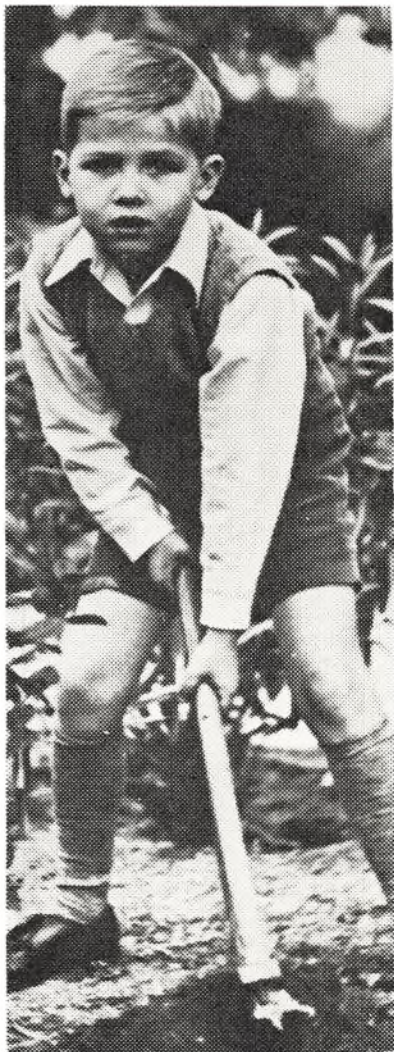

Kong Konstantin I.

kamp, blev det Konstantins næstældste søn, *Alexander*, der blev konge. Resten af den kongelige familie måtte straks forlade landet, mens Venizelos reorganiserede hæren og erklærede centralmagterne krig. Da Alexander pludselig døde i 1920, benyttede Konstantin lejligheden til at vende hjem, og efter en folkeafstemning blev han atter konge. Ved freden i Sèvres samme år var Grækenland bl. a. blevet tildelt de af grækere beboede egne på Lilleasiens kyst, men den revolutionære bevægelse i Ankara ville ikke afstå områderne. Det blev nu den hjemvendte konges opgave at tage dem med magt, men da de allierede ikke ville støtte ham, og der ikke var tilstrækkeligt med ammunition, blev det et frygteligt nederlag, og Smyrna blev næsten jævnet med jorden. Kong Konstantin måtte under disse omstændigheder atter abdicere, denne gang til fordel for sin ældste søn, *Georg II*, og dybt nedbrudt over sin vanskelige forlod han landet. Allerede året efter døde han i Palermo den 11. januar 1923. Der er i dag næppe tvivl om, at han ved sin stillingtagen søgte at handle ud fra det, der tjente landets interesser, men de hurtigt skiftende stemningsbølger i den græske befolkning og de ydre forhold, som han ikke var herre over, gjorde hans kongegerning til noget af en tragedie.

KONSTANTIN er født i Grækenland 2. juni 1940, kort før det italienske angreb på landet, og han opholdt sig sammen med sin familie i Sydafrika under krigen. Kort efter hjemkomsten til Grækenland blev han ved kong *Pauls* tronbestigelse kronprins 1947. Efter endt skolegang blev han uddannet som søofficer og aflagde som kadet besøg i

København. Ligesom den øvrige kongefamilie er han meget sejlsportsinteresset og vandt olympisk guld på Napolibugten 1960. Han er chef for de græske

Kronprins Konstantin som 7-årig.

spejdere og blev på den måde vært for den store verdensjamboree på Marathon-sletten 1963. I januar 1963 blev han forlovet med det danske kongepars yngste datter prinsesse *Anne-Marie*.

KRISTOPHORUS var kong *Georg I's* yngste søn og blev født 11. august 1888 på det kejserlige lystslot i Pavlovsk i nærheden af det nuværende Leningrad under et af dronning *Olgas* feriebesøg hos sine russiske slægtninge. Som den yngste af *Georg I's* seks sønner havde han ikke større udsigt til nogensinde at blive konge, og dog kom han til ikke mindre end tre gange at afslå trontilbud, først i Portugal og senere, da man overvejede at indføre monarkiet i Albanien og i Lithauen. „For,“ som prinsen skriver i sine erindringer, der udkom i trediverne, „intet under solen ville få mig til at modtage en kongekrone. En krone er for tung til, at man uden videre påtager sig at bære den. Den kan bæres af den, der er født til det, men at man frivilligt skulle påtage sig et sådant ansvar, når man ikke har pligt til det, går over min forstand.“ Denne bitre livserfaring havde prinsen indhøstet, efter at hans egen far var blevet myrdet og broder og brodersøn forjaget fra den græske trone. I stedet blev han den vidtberejste verdensmand, der med fin iagttagelsesevne har skildret sine indtryk fra et liv med store omskiftelser uden at tage sig selv eller sine omgivelser for højtideligt. I 1920 giftede han sig i Schweiz med en velhavende amerikanerinde, mrs. *Nancy Leeds*, men hun døde få år efter under et ophold i London. I 1929 blev han atter gift, denne gang i Palermo med den franske prinsesse *Françoise*. Efter kongedømmets genoprettelse bosatte de sig i Grækenland, og i 1939 fik de en søn, *Michael*.

Allerede året efter, 21. januar 1940, døde prinsen pludselig i Athen.

LOUISE var født 7. september 1817 som datter af landgreve *Villhelm af Hessen* og *Christian VIII's* søster *Charlotte*. Allerede da hun var tre år, flyttede familien til København, og hun fik en alsidig uddannelse, hvor der især blev lagt vægt på fremmede sprog, musik og tegning. I 1842 blev hun gift med *Christian af Glücksburg*, og da hendes moder og broderen *Frederik* gav afkald på deres arveret til den danske trone til fordel for hende, overførte hun den til sin mand, prins *Christian*, og blev derved dronning 1863. Hun var en viljestærk og virkelysten kvinde, og da hun var i besiddelse af større intellektuelle anlæg end ægte-

•Europas svigermoder• dronning Louise.

fællen, kom hun til at spille en ikke ubetydelig rolle bag kulisserne som „Europas svigermoder“. Dronning Victoria nærrede en vis uvilje mod hende, og det samme gjorde man ved tyske hoffere, fordi hun altid virkede for Danmarks interesser. Hun var levende interesseret i humanitært arbejde, og hendes medvirken ved oprettelsen af Diakonissestiftelsen og Dronning Louises børnehospital satte sig varige spor. Hendes død 29. september 1898 blev modtaget med dyb sorg.

LOUISE — født 31. oktober 1851 — hed egentlig Lovisa og var datter af kong Carl XV af Sverige og dronning Louise, født prinsesse af Nederlandene. Som sine forældres eneste barn blev den lille „Sessan“ tidligt meget populær i den svenske hovedstad, og hendes ægteskab med den danske kronprins *Frederik* vakte glæde i hele Skandinavien. Hun var den første prinsesse af huset Bernadotte, som blev indgiftet i et andet fyrstehus. To år efter brylluppet, 1869, døde hendes mor, og året efter faderen, som efterfulgtes af sin broder Oscar II (1829-1907). Han var en højt begavet monark, der gjorde sig smukt gældende både som forfatter og taler. At unionsopløsningen med Norge, der var ham en stor personlig sorg, kunne ske uden blodsudgydelser, har han først og fremmest æren for. Han efterlod sig fire sønner, Gustav V (1858-1950), der blev hans efterfølger; Oscar, kaldet prins Bernadotte efter at have indgået ægteskab med Ebba Munck, og fader til grev Folke Bernadotte; *Carl*, som blev gift med dronning Louises næstældste datter, *Ingeborg*, og malerprinsen Eugen, der døde ugift i 1947. Gustav V's ældste søn, Gustav VI Adolf (f. 1882), er far til dronning *Ingrid*, og af hans fire sønner om-

Ungdomsbillede af dronning Louise.

kom den ældste, arveprins Gustav Adolf (1907-47), ved en flyvekatastrofe i Karstrup. Han efterlod sig fire døtre og en søn kronprins Carl Gustav (f. 1946). Kong Gustav VI Adolfs yngre broder, forfatteren prins Wilhelm (f. 1884), har været gift med storfyrstinde Marie af Rusland, en datter af prinsesse *Alexandra* af Grækenland. — Efter dette sidespring omhandler dronning Louises svenske slægt, som siden er knyttet til den glücksburgske gennem flere ægteskaber, skal det nævnes, at dronning Louise fra sit hjem medførte en stor interesse for kunst og litteratur, og både som kronprinsesse, dronning og enkedronning bevarede hun den stilighed og ranke holdning, der var karakteristisk for hende, og som ikke hindrede hende i let at komme i kontakt med andre. Hun døde 20. marts 1926.

Prinsesse Louise sammen med sine forældre, det daværende kronprinspar, og to af sine søskende prins Harald og prinsesse Ingeborg.

LOUISE, født 17. februar 1875, blev som kong *Frederik VIII's* ældste datter opkaldt efter både sin moder og sine to bedstemødre. Som 21-årig blev hun gift med prins *Friedrich* af Schaumburg-Lippe, men døde allerede 4. april 1906. Af hendes tre børn blev sønnen *Christian* gift med prinsesse *Feodora* af Danmark. Datteren Marie Louise var fra sin tidligste barndom en hyppig gæst hos bedsteforældrene på Charlottenlund slot. Under krigen blev hun gift med den preussiske prins *Friedrich Sigismund*, og efter revolutionen i Tyskland opholdt de sig i længere tid hos enkedronning Louise på „Egelund“ sammen med deres to børn, Louise og *Friedrich-Karl*. Prinsen havde været kavaleriofficer og var en ivrig væddeløbsrytter. Han omkom ved en springkonkurrence i Luzern 1927. — Prinsesse Louises yngste datter *Stephanie* døde

ligesom sin moder i en ung alder, idet hun kun blev 25 år. Hun var gift med en tysk fyrste, *Viktor Adolf van Bentheim Steinfurt*, og efterlod sig to små drenge, *Alexis* og *Christian*.

MARGARETHA er født i Stockholm 25. juni 1899 som ældste datter af prins *Carl* og prinsesse *Ingeborg*. Som barn kom hun tit på besøg ved det danske hof, og hendes mormor, enkedronning *Louise*, levede endnu, da hun i 1919 som prins *Axels* brud holdt sit indtog her i Danmark. På *Bernstorffshøj* skabte hun et hyggeligt hjem for sig og sin familie. Hun var med, da hendes mand sammen med kronprinsen og prins *Knud* drog på langfart til Østen i 1930, og siden har hun ofte fulgt prins *Axel* på lange rejser. Hos søstrene *Märtha* og *Astrid* og efter deres tidlige død hos deres pårørende i Oslo

Prins Axel og prinsesse Margaretha sammen med sønnerne prins Georg og prins Flemming.

og Bruxelles har hun ofte været en kær gæst, som ikke mindst efter moderen prinsesse Ingeborgs død er den, der holder slægtsskabsfølelsen mellem fire kongehuse levende.

MARGARETHE er født 18. april 1905 i Athen som ældste datter af prins *Andreas* af Grækenland. I sin ungdom fik hun ligesom så mange andre græske prinsesser den lod at måtte leve i eksil, men i 1931 blev hun gift med fyrst *Gottfried* af Hohenlohe-Langenburg. Der var tre børn i ægteskabet: prins *Kraft* (f. 1935), prinsesse *Beatrix* (f. 1936) og prins *Georg* (f. 1938).

MARGRETHE er født 17. september 1895 på Bernstorffshøj som eneste datter af prins *Valdemar*. I 1914 tog hun som den første danske prinsesse studentereksamen og var som ung meget spejderinteresseret. Fra sin mor, prinsesse *Marie*, arvede hun ikke blot sit lyse hoved og sin virketrang, men også sit tilhørsforhold til den katolske kirke. Som ganske ung var hun med til at oprette et feriehjem for københavnske småpiger, og hun tog også på anden vis del i socialt arbejde. Det var et udtryk for varm sympati for den unge prinsesse, når hun nu og da blev kaldt prinsessen af København, og med en vis vemod erfarede man derfor i 1921, at hun var blevet forlovet med den franske prins *René* og snart efter som brud fulgte med ham til Frankrig. Ligesom i hendes eget barndomshjem i Det gule palæ voksede der tre sønner og en datter op i hjemmet i Paris: *Jacques* (f. 1922), *Anne* (f. 1923), *Michel* (f. 1926) og *André* (f. 1928). Under den anden verdenskrig rejste familien ved det franske sammenbrud til Amerika, hvor de måtte tage fat på lidt af hvert. Sønnen *Michel* slut-

Prinsesse Margrethe på strøgtur sammen med datteren prinsesse Anne.

tede sig dog senere til den franske undergrundsbevægelse *Maquisen* og kom efter krigen til Indokina som officer. Som 22-årig udsendte han bogen „Faldskærmsjægere“, der vidner om stor modenhed, idet den er blottet for døvelen ved, hvad han selv har udrettet, men fortæller om

et team-work i en krog af Frankrig og om seks officerers fangenskab og flugt fra oprørerne i Vietnam. Efter krigen bosatte prinsesse Margrethe og prins René sig i Danmark, og det var dem en særlig glæde, da datteren Anne i 1948 blev gift med kong Michael af Rumænien, selv om det skete umiddelbart efter, at han havde måttet forlade sit land.

MARGRETHE blev født på Amalienborg 16. april 1940 en uge efter Danmarks besættelse, og hendes fødsel var derfor et varsel om, at en ny dag ville oprinde for Danmark. Som den ældste af kongeparrets tre døtre har hun fået en meget grundig uddannelse både herhjemme og i udlandet. Efter studentereksamen fra Zahles skole læste hun i et par semestre ved Århus universitet og boede da på kollegium. Senere har hun bl. a. studeret i Paris. Prinsesse Margrethes store lidenskab er arkæologi, som hun dyrker sammen med sin morfar, den svenske konge. Hun er en både intelligent og charmerende ung pige, der med naturlig værdighed har påtaget sig mange repræsentative pligter. På billeder har hun ofte et lille

Tronfølgeren prinsesse Margrethe fotograferet, da hun fik en gave overrakt af en lille pige under sit besøg i Ægypten 1962.

drilsk smil, som vidner om ægte sans for humor. Siden 1953 har prinsesse Margrethe været Danmarks tronfølger.

MARIA, født 20. februar 1876, datter af *Georg I*, blev ligesom tre af sine ældre søskende indgiftet i det russiske kejserhus. Hendes mand, storfyrst *Georg*, blev ombragt samme dag som svogeren, storfyrst *Poul*, 30. januar 1919. Deres døtre, Nina og Xenia, blev gift i Vesteuropa kort efter krigen, mens hun selv i 1922 indgik nyt ægteskab i Wiesbaden med den græske vice-admiral Pericles Joannidis. Hun døde 1940.

MARIE var født i England 13. januar 1865 som datter af hertug Robert af Chartres, der dengang levede i eksil. Hun gav det danske hof et fransk islæt, da hun i 1885 blev gift med prins *Valdemar* og således knyttedes til det danske kongepars kosmopolitiske kreds af svigerbørn.

Prinsesse Margrethe.

Det var ikke just fransk elegance i det ydre, hun repræsenterede, men gallisk vid og intelligens. Prinsesse Marie, hvis fader var en sønneson af „Borgerkongen“ Ludvig Filip, var født i England, men voksede op i den tredje franske republik, hvor kongelige personer ikke var særlig velstillede. Hendes opdragelse skete uden

Prinsesse Victoria af England (dronning Alexandras datter) og prinsesse Marie af Grækenland sammen med kejser Alexander III i Fredensborg slotspark.

Prinsesse Marie af Orleans som ung pige.

etikettehensyn, og derfor følte hun sig i den første tid i Danmark ilde berørt af den i øvrigt ikke særlig strenge hofetikette, indtil hun lærte helt at negligere den. Det skete nu og da på en så barok måde, at borgerskabet blev helt chokeret. F. eks. lod hun et anker tatovere på sin arm for at vise sin samhørighed med den etat, hendes mand tilhørte, og hendes sympati for de søfarende var så stor, at søfyrhøderne engang under en lønstrid bad hende mægle. Hvad folk sagde, interesserede hende ikke, og det var måske denne ulyst til at takkes folk, der skabte grundlaget for hendes store popularitet. Hun havde en ganske særlig interesse for dem, der levede på livets skyggeside, og det var hende simpelthen ikke muligt kun at være tilskuer. Derfor blev hun som næppe nogen anden i kongehuset populær blandt jævne arbejdere. Men

Prinserne Valdemar og Georg sammen med deres franske gemalinder, prinsesse Marie af Orleans (til højre) og prinsesse Marie Bonaparte (til venstre). Bagved prins Valdemars børn, prinsesse Margrethe, prinserne Erik, Aage og Viggo.

også på mange andre områder gjorde hun sig gældende. Hun havde let ved at sætte sig ind i politiske spørgsmål, førte en omfattende korrespondance med indflydelsesrige mænd og kvinder i mange lande, og havde ikke blot en hånd med i de danske foretagender i Siam, men kunne endog påvirke den franske republiks siamesiske politik. Prinsessens hobby var at male, og hendes små penne tegninger blev spredt viden om i reproduktioner. Endelig var hun en ypperlig værtinde i Det gule Palæ og på Bernstorff slot og sidst, men måske frem for alt, en god moder for sine fem børn. Hun døde pludseligt den 4. december 1909 kun 44 år gammel, mens hendes mand og de tre ældste sønner var på togt til Østasien.

Som et udtryk for den sorg, hendes død vakte, rejstes kort efter et mindesmærke over hende ved Langelinie.

MARIE var født 2. juli 1882 som datter af prins Roland Bonaparte (1858-1924), især kendt som en vidtberejst geografisk og etnografisk forfatter, og det er fra ham, prinsesse Marie's søn, prins *Peter*, har arvet sin videnskabelige interesse for etnografi. Prins Rolands farfar, *Lucien Bonaparte*, var den evnerigeste og mest energiske af Napoleon den Stores brødre. Han opholdt sig mest i Rom, hvor han førte et overdådigt liv og støttede kunsten i rigt mål. — Det var noget af en sensation, da prinsesse Marie i 1907 ved sit ægteskab med prins *Georg* blev ind-

giftet i en gammel fyrsteslægt. Som en af Freuds nære venner og lærlinge hjalp hun ham i sin tid til at flygte fra Wien, og psykologi og psykiatri var stadig hendes hovedinteresse, som optog hende, hvor hun end opholdt sig. Da hun ved den græsk-italienske krigs udbrud 1940 i hast måtte forlade Italien og året efter måtte flygte fra Athen til Kreta, hvor kongefamilien var ude for et voldsomt tysk luftangreb, tog hun det hele med stoisk ro. „Det må foreviges“, sagde hun midt i bomberegnen, mens hun trak sit filmsapparat frem, „det er historie“. Under krigen opholdt hun sig sammen med andre medlemmer af den græske kongefamilie i Sydafrika, men ellers havde hun og prins Georg deres hjem i Paris. Hun døde 21. september 1962.

MARINA er født i Athen 30. november 1906 som datter af prins *Nikolaus* og var som ung prinsesse stadigvæk på rejse, efter at familien havde måttet forlade Grækenland i 1923. Der oprandt derfor gyldne dage for hende, da hun i 1934 blev forlovet med den engelske konges yngste søn, prins *George*, hertug af Kent. Det pompøse fyrstebryllup fandt sted i London samme år med deltagelse af repræsentanter for næsten alle Europas fyrstehuse. Der oprandt nogle lykkelige år for det unge par, som på et slot i Buckinghamshire indrettede et smukt hjem. Året efter blev sønnen Edward og i 1936 datteren Alexandra født. Hertugens udnævnelse til generalguvernør i Australien fulgte, men blev udskudt p. gr. af krigen, og i stedet genoptog han sit arbejde i flåden. Da han i 1942 i fly var på vej til Island for at besøge de derværende britiske tropper, blev han dræbt ved en nedstyrtnings-

Prinsesse Marina fotograferet ved sin 50 års fødselsdag i 1956.

katastrofe. Det var et frygteligt slag for hertuginde, der netop havde født sit tredje barn, Michael. Alt syntes at styrte sammen for hende. Det blev søsteren, prinsesse *Olga*, der sammen med sin mand, prins *Paul* af Jugoslavien, følte sig stærkt isoleret og miskendt efter hans stillingtagen i den jugoslaviske konflikt, som kom hende til hjælp og lærte hende ikke at bukke under for sorgen. Senere genoptog hun sine mange repræsentative pligter, og i de seneste år har både den ældste søn, der nu er hertug af Kent, og datteren fundet sig en ægtefælle inden for den engelske adel.

MAUD var født 26. november 1869 som yngste datter af den senere kong *Edward VII* og dronning *Alexandra*, og da hun i 1896 blev gift med sin fætter prins Carl af Danmark, blev det ikke tillagt nogen politisk betydning. Ved unionsopløsningen mellem Sverige og Norge i 1905 var det dog sikkert et plus for den danske prins' kandidatur, at han var en svigersøn af den engelske konge og i nogle år havde været bosat i England. På Appleton House, som kong Edward skænkede sin datter i bryllupsgave, blev parrets eneste barn, prins Alexander, født. Prins Carl gav ham ved sin tronbestigelse to år senere det gamle norske kongenavn *Olav* og antog selv navnet *Haakon VII*. Det hof, som det nye kongepar stillede an i Oslo, blev et af de mest beskedne i Europa, men dette passede dronning Maud storartet, da hun helst ville leve i ubemærkethed. At hun hurtigt blev en uforfærdet skiløber og lige til sine sidste

år holdt meget af at ride, var noget, nordmændene kunne lide, ligesom de forstod at værdsætte hendes udprægede sans for humor. Under et af sine hyppige besøg i England døde hun på Marlborough House 20. november 1938. Hendes bære førtes til Oslo, hvor hun fandt sit sidste hvilested på Akershus fæstning.

MICHAEL blev født 7. januar 1939 i Rom året før faderen, prins *Kristophorus'* død 1940. Sammen med sin moder, prinsesse *Francoise*, opholdt han sig under sin opvækst mest i Frankrig og Marokko, men efter hendes død 1953 har han — som en af de nærmeste til tronen efter den jævnaldrende kronprins *Konstantin* — fået sin uddannelse i Grækenland og var bl. a. med ved forlovelsesfestlighederne for kronprinsen og prinsesse *Anne-Marie*.

MÄRTHA var født i Stockholm 28. marts 1901 som datter af prins *Carl* og prinsesse *Ingeborg* af Sverige. Da hun i 1929 blev gift med den daværende kronprins *Olav*, var det et klart og utvetydigt udtryk for, at huset Bernadotte havde affundet sig med bruddet i 1905. Hendes indtog i Norge formede sig som en folkefest, og det norske folk og hende straks til sit hjerte. Den kendte diplomat Wedel Jarlsberg skænkede kronprinsparret det lille herresæde Skaugum som bryllupsgave, og her fik de deres første hjem. Men allerede året efter gik det op i luer. Et nyt Skaugum — på størrelse med en god dansk proprietærgård — blev opført, og her fødte kronprinsessen den med længsel imødesete arveprins i 1937. Året efter måtte hun ved dronning *Mauds* død påtage sig en dronnings pligter, men snart fulgte besættelsen, og mens kongen og kronprinsen fortsatte kampen fra Eng-

Dronning Maud.

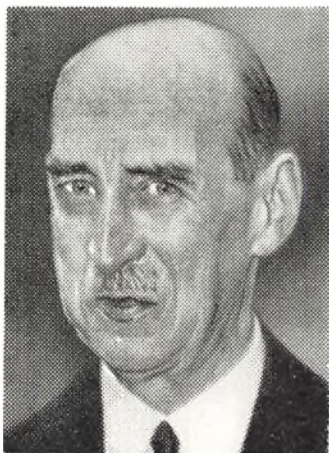

Kronprinsesse Märtha og kronprins Olav ved deres sølvbryllup.

land, rejste kronprinsessen med sine tre børn til Amerika, som hun kendte fra kronprinsparrets vellykkede good-will-rejse kort før krigsudbruddet. Store byrder blev lagt på kronprinsessens skuldre. Hun skulle ikke blot give sine børn et godt og trygt hjem, hun måtte desuden som sit lands fornemste repræsentant på denne side af Atlanten skabe nye kontakter i USA og Canada og virke for Norges sag. Allerede i disse år plagedes hun af en ryglidelse, der krævede lange hospitalophold, og efter hjemkomsten til Nor-

ge måtte hun påny behandles for denne lidelse. Kronprinsparrets hjem på Skaugum var atter lagt øde — denne gang af den tyske rigskommissær Terboven, som havde haft bolig her under krigen — men kronprinsessen gik atter i gang med at indrette hjemmet på Skaugum. Med den varme sympati, der ombølgede kongefamilien efter hjemkomsten, fulgte mange repræsentative pligter, og de tog hårdt på hende. En alvorlig leversygdom meldte sig, og ved kronprinsparrets sølvbryllup i 1954 var de nærmeste klar over, hvor

det bar hen. Tre uger senere døde kronprinsessen. Hun opnåede således ikke at blive dronning af navn, men havde til gengæld været det af gavn i en årrække.

Prins Nikolaus af Grækenland.

NIKOLAUS var født i Athen 22. januar 1872 som søn af kong *Georg I* og mindedes altid med særlig glæde sin barndoms lykkelige dage hos bedsteforældrene på Fredensborg slot. Han var et fint kulturmenneske, som interesserede sig mere for kunst end for politik. Under de vanskelige politiske forhold i Grækenland under 1. verdenskrig fik han i 1916 af sin broder, kong *Konstantin*, den mission at rejse til den russiske kejseres hovedkvarter for at tale broderens sag. Siden skabte han sammen med sin hustru, den russiskfødte storfyrstinde *Helene*, et smukt og stilfuldt hjem i Paris, hvor han helt kunne hellige sig malerkunsten. En udstilling af prinsens billeder og raderinger fandt sted i trediveerne i det berømte galleri Bernheim Jeune. I sine sidste år, efter at de tre

døtre var blevet gift, var det ham en stor glæde at følge børnebørnene i deres opvækst. Han døde 8. august 1938 i Athen.

OLAV V er født i England 2. juli 1903 og hed som dansk prins *Alexander*. Han var kun to år, da faderen blev valgt til Norges konge, og der var ikke gået mange år, før drengen følte sig som en fuldblods nordmand, der med iver dyrkede to populære idrætter, skisport og sejlads. Ofte deltog han i internationale kapsejladser, og han vandt guldmedalje ved de olympiske lege i Amsterdam 1928. Efter sin studentereksamen kom han på krigsskolen og blev officer i infanteriet og marinen 1924. Ved det tyske angreb på Norge 9. april 1940 flygtede han sammen med kongen og regeringen nord på og tilbød at blive tilbage i Norge, mens kongen og regeringen rejste til England, men kong *Haakon* satte sig imod denne plan. I det fremmede blev kronprinsen øverstbefalende for de norske styrker i allieret tjeneste, og umiddelbart efter

Kong Olav V sammen med dronning Juliana af Holland og prinsesse Astrid.

Kong Olav V som kronprins under kampene i Norge 1940.

tyskernes kapitulation vendte han hjem til Norge for at forberede kongens hjemkomst. I 1929 blev han gift med sin kusine, prinsesse *Märtha* af Sverige, der døde i 1954 kort efter kronprinsparrets sølvbryllup. I 1957 efterfulgte han sin fader som Norges konge og foretog i juni 1958 sammen med datteren, prinsesse *Astrid*, en hyldningsrejse op til Trondheim, hvor han i Nidaros-dommen modtog kirkens velsignelse. Samme år var han på sit første officielle besøg i Danmark. Begge kongens døtre er nu gift med norske statsborgere, og en ny generation vokser op, men uden kongelig titel. På sin 60 års dag 2. juli 1963 blev kongen ved en festmiddag på Akershus hilst af statsminister Gerhardsen, der betegnede ham som „en god og klog konge“.

OLGA var født 3. september 1851 som storfyrstinde af Rusland og broderdatter af kejser Alexander II. Kun 16 år gammel blev hun gift med den unge kong *Georg I* af Grækenland, hvis søster *Dagmar* samme år blev gift med den russiske tronfølger, og herved sluttedes der et mangeårigt venskab mellem det russiske kejserhus og det nye græske dynasti. Dronningen var et stort sprog-talent — blandt andet lærte hun at tale flydende fransk — og dette sprognemme kom hende til gode, eftersom børnene voksede op og fandt sig ægtefæller, som tilhørte ikke mindre end fem forskellige nationer. I Grækenland gjorde hun et stort socialt arbejde, bl.a. til gavn for sygeplejens udvikling. Det var hende derfor en stor sorg, da hun som enkedronning måtte følge den øvrige kongefamilie i landflygtighed i 1917 efter 50 års virke i Grækenland. Hun var den første, der fik tilladelse til at vende hjem, da hendes sønnesøn, den unge kong *Alexander*, lå for døden i 1920, men nåede ikke frem til dødslejet. Få år efter måtte den gamle enkedronning atter forlade landet sammen med sin familie, og hun døde i Rom 18. juni 1926.

OLGA er født 11. juni 1903 som datter af prins *Nicolaus* af Grækenland. Kort før hendes slægt blev forvist fra Grækenland i 1923, blev hun gift med den jugoslaviske prins *Paul*, en slægtning af kong Alexander. Ved kongens mord 1934 blev prins Paul formand for et regentskabsråd, der skulle forestå regeringen for barnekongen *Peter II*. Efter statskuppet i 1941 forlod prinseparret Jugoslavien og bosatte sig i 1943 i Johannesburg i Sydafrika. Der er to sønner i ægteskabet.

Prins Oluf sammen med sin gemalinde efter brylluppet 1948.

OLUF, født 10. marts 1923 i København som yngste søn af prins *Harald*, opgav sin prinsetitel og blev greve af Rosenborg, da han i 1948 blev gift med frk. Dorrit Puggaard-Müller. Greveparret har en søn, Ulrik, der er greve af Rosenborg, og en datter, der er komtesse af Rosenborg. I nogle år har greven på forskellig vis virket inden for erhvervslivet, men er nu knyttet til flyvevåbnet.

PAUL I er født 14. december 1901 i Athen som yngste søn af den daværende kronprins *Konstantin*, og han var kun godt 11 år, da hans farfar, den danskfødte kong *Georg I*, blev myrdet. Som prins måtte han flere gange forlade sit fædreland sammen med sin familie på grund af de ustabile politiske forhold og havde da i længere perioder sit hjem i Firenze.

Som den yngste af de tre brødre, som med afbrydelser har været hellenernes konge siden 1917, besteg han tronen i samme måned som sin halvfætter, kong *Frederik IX*. På det tidspunkt rasede borgerkrigen i landet, og kort efter proklamerede lederen af de revolutionære tropper, general Markos, fra et ukendt sted over radioen, at han havde oprettet en fri uafhængig republik. Senere blev der også dannet en provisorisk modstandsregering. Situationen var en overgang alvorlig; med amerikansk bistand lykkedes det dog efterhånden at nedkæmpe oprøret, men i krigens spor fulgte retsopgøret; over 47.000 mennesker, der havde været impliceret i den ulykkelige borgerkrig, blev anklaget, og der blev i årene 1946-49 afsagt over 5000 dødsdomme, hvoraf 3.000 blev eksekveret. Den hårdhed, der hermed blev lagt for dagen af de skiftende regeringer, udsatte hele regimet for kritik fra udlandets side, og heller ikke kongen gik ram forbi. Efter en periode med talrige ministerskifter lykkedes det i 1955 den højreorienterede Karamanlis at danne en regering, som viste sig levedygtig, og som på en række områder fik stabiliseret forholdene. Visse uregelmæssigheder ved valget i 1961 førte til voldsomme protester fra oppositionens side, men både kongen og Karamanlis modsatte sig omvalg. Senere er en mindre kontrovers mellem dem ved kongeparrets officielle besøg i London resulteret i, at regeringschefen har trukket sig tilbage, men en af hans partifæller dannede straks en ny regering. Med stærkere og stærkere røst rejser kravet sig om almindeligt amnesti for de politiske fanger fra borgerkrigens tid, af hvilke endnu mange befinder sig i græske fængsler. Kong Paul blev i 1938 gift

Kong Paul I, dronning Frederika og kronprins Konstantin kort efter tronbestigelsen.

med prinsesse *Frederika* af Braunschweig-Lüneburg, og deres ældste datter, prinsesse *Sophies* bryllup med den spanske tronprætendent, prins *Juan Carlos*, blev i 1962 fejret med pomp og pragt.

PAUL er født 28. april 1893 i St. Petersborg som søn af den jugoslaviske prins *Arséne* og hans gemalinde, prinsesse *Aurora Demidov*. Han blev i 1923 gift med prinsesse *Olga* af Grækenland, men havde ikke ventet nogensinde at komme til at spille en politisk rolle. Da hans fætter, kong *Alexander I* af Jugoslavien,

blev myrdet i 1934, blev han imidlertid prinsregent for den unge kong *Peter II* og støttede regeringen i dens modstand mod at afskaffe det bestående halvdictatur. Derimod arbejdede han for et godt forhold til aksemagterne, ligesom der skete tilnærmelser til Ungarn og Bulgarien. Da Jugoslavien havde højet sig for et tysk ultimatum og tilsluttede sig aksemagterne, blev han og hans regering styrtet ved et statskup 27. marts 1941, og den unge konge blev straks erklæret for fuldmyndig. Prinsen måtte skyndsomt forlade landet og blev modt med kulde overalt. Man havde svært ved at forstå, at han, der var dybt fortrolig med engelsk kultur, selv student fra Oxford og svoger til den engelske konges broder, kunne gå ind for et kompromis med nazisterne. Men den kunstnerisk indstillede

Prins Paul og prinsesse Olga af Jugoslavien.

mand, der hverken havde temperament eller karakter til at varetage en statsmands hårde job, havde ladet sig lede af frygten for kommunismen, hvis metoder han kendte fra sin egen moders slægt. Der-til kom, at det indbyrdes stridende Jugoslavien efter hans opfattelse ikke var i stand til at tage kampen op, og for så vidt viste den nærmeste fremtid, at han havde vurderet situationen rigtigt. Prinsen og hans familie bosatte sig i 1943 i Sydafrika.

PETER er født 3. december 1908 i Paris som søn af prins *Georg* af Grækenland, men han aftjente sin værnepligt i den danske livgarde og har altid ligesom sin fader haft nær tilknytning til Danmark. Ved universitetet i Paris har han forsvaret en doktorafhandling om den danske andelsbevægelse. I årene før den anden verdenskrig foretog han en række rejser i det nære østen og blev få dage efter krigsudbruddet gift i Indien med en russisk dame, Irene Ovchinnikoff, der var født 4. oktober 1903 i St. Petersburg. Hun havde mistet sin fader under revolutionen og havde siden boet sammen med sin moder i Paris. Her traf de unge hinanden på universitetet og havde begge stor interesse for arkæologi og etnografi. Som den nærmeste til tronen efter kronprins Paul og hans nyfødte søn tog prins Peter del i krigen, og fra juni 1941 til maj 1947 havde han fast base i Cairo som forbindelsesofficer mellem den græske hær og de allieredes hovedkvarter. Desuden aflastede han i længere perioder både kong Georg II og kronprins Paul, mens de var i Sydafrika og London, og selv foretog han ind imellem rejser bl. a. til London og Teheran. Han var på besøg hos Chiang-kai-shek på VE-dagen og

senere i tre måneder i Afghanistan. Den britiske luftmarchal Arthur S. Gould Lee skriver i sin bog om det græske kongehus, at prins Peters syn på demokratiet, som han måske erhvervede sig under sin militære uddannelse i Danmark, nu og da kom til udtryk i form af en kritik af den officielle holdning, og at han ikke undlod at advare både kongen og andre, som han kom i kontakt med, ved at påpege de vanskeligheder, som ville følge. Hans ligefremme optræden vandt ikke overalt bifald, hverken i græske regeringskredse eller i det britiske hovedkvarter, og som det var at vente, blev han derfor meget upopulær i disse kredse. Da han sammen med sin gemalinde, prinsesse Peter, var i Teheran, besøgte de en græsk koloni i det russisk-okkuperede område ved det kaspiske hav og blev her modtaget med stor honnør af de russiske autoriteter, idet to bataljoner af tropper fra Stalingrad paraderede for dem. Dette besøg forårsagede mange spekulationer i det mellemste østen, hvor man undrede sig over, at prinsen tilsyneladende stod på en god fod med russerne på et tidspunkt, hvor kommunisterne lavede uroligheder i Grækenland. Prinsessen, hvis kontakt med russerne havde stimuleret hendes følelser over for hendes fædreland, organiserede endog en indsamling af cigaretter til de russiske soldater, og det blev også bemærket, at parret havde gode forbindelser i det russiske diplomati. Der er ingen tvivl om, at prinsen på denne måde forsøgte at formidle en mere menneskelig kontakt med russerne, og havde han fået lov at råde, var meget sikkert kommet til at se anderledes ud. Efter krigen genoptog prins Peter sit videnskabelige arbejde, dels inden for de forskellige for-

Kong Frederik IX gratulerer sin halvætter prins Peter, da denne i 1960 udnævntes til æresdoktor ved Københavns universitet.

greninger af antropologien, dels ved arkæologiske studier i Afghanistan, Tibet og Kina. Han var med på den danske centralasiatiske ekspedition 1948-50 og har også siden deltaget i danske ekspeditioner, der har hjemført store skatte til Nationalmuseet. En række videnskabelige værker foreligger fra hans hånd, og han har desuden forelæst i Storbritannien og U.S.A.

PETER II er født 6. september 1923 i Beograd og blev konge af Jugoslavien, kun 11 år gammel, efter at hans fader,

kong Alexander I, under et officielt besøg i Frankrig var blevet myrdet i Marseille sammen med den franske udenrigsminister Barthou. Peter, der da var på skole i England, blev straks hentet hjem. Et regentskab under ledelse af prins *Paul* forestod regeringen indtil 27. marts 1941, da et statskup, der var fremkaldt af befolkningens harme over et tysk ultimatum, medførte, at Peter blev erklæret for myndig og derefter kunne overtage styrelsen fra regentskabsrådet. Straks efter fulgte det tyske angreb, og i løbet af 14 dage var den jugoslaviske modstand

nedkæmpet. Kongen flygtede til Athen og derfra til Cairo. Skønt den unge kong søgte en forståelse med de jugoslaviske partisaner og til sidst efter Churchills råd gik med til at anerkende Tito som øverstkommanderende i hjemlandets kamp, blev det bestemt, at han ikke skulle vende tilbage til sit land, før en konstituerende forsamling havde taget stilling dertil, og da den jugoslaviske folkerepublik blev proklameret 29. november 1945, var huset Karageorgevic dermed fordrevet fra Jugoslaviens trone. Forinden var han i 1944 blevet gift med den græske prinsesse *Alexandra*, ligesom tronfølgen var sikret ved sønnen *Alexanders* fødsel 1945. I en årrække arbejdede han sammen med forskellige eksilpolitikere med vilde planer, som kun førte til, at han næsten blev ruineret. Som et led i denne politik var hans ægteskab også ved at forlise, men takket være den unge dronnings standhaftighed gik det ikke så galt, og omsider syntes han at være faldet til ro i sit hjem ved rivieraen. Hans rastløshed førte ham imidlertid på nye rejser, og han opholdt sig i U.S.A., da den tragiske meddelelse om hans hustrus selvmordsforsøg på et hotel i Venezia på ny bragte familiens navn frem i verdenspressen 1. september 1963.

PHILIP blev født på Korfu 10. juni 1921 som eneste søn af prins *Andreas* af Grækenland, men allerede da han var ganske lille, måtte familien drage i landflygtighed. Da hans moder, prinsesse *Alice*, der er søster til dronning *Louise* af Sverige og Lord *Mountbatten*, stammede fra England, fik han det meste af sin skolegang på engelske kostskoler og kom i 1939 på *Darhmouth Naval College*. Han gjorde tjeneste i den britiske

flåde under krigen, deltog i søslaget ved *Matapan* og var til stede ved Japans kapitulation 1945. Senere virkede han som lærer for søkadetter. Da han i 1947 blev forlovet med den engelske tronarving, prinsesse *Elizabeth*, opgav han titlerne prins af Grækenland og Danmark og antog navnet *Mountbatten*, en anglisering af moderens slægtsnavn *Battenberg*. Han gik ligeledes over til den anglikanske kirke og blev udnævnt til hertug af *Edin-*

Prins Philip som dreng i den græske gardes uniform.

Prins Philip.

burgh inden brylluppet, der fandt sted den 20. november 1947. Som prinsgemal siden dronning Elisabeth II's tronbestigelse 1952 har han foretaget mangfoldige rejser alene eller sammen med dronningen til de britiske dominions og en lang række andre lande. På sin vanskelige post har han ikke kunnet undgå, at der nu og da har rejst sig kritiske røster, men han har forstået at indleve sig i de forhold, han som dronningens mand må respektere, og nyder almindelig anerkendelse for sin indsats. I 1948 blev han fader til sønnen Charles, to år efter til datteren Anne og i 1960 til lille Andrew, der er opkaldt efter prins Philips fader.

POUL, født 21. september 1860, var kejser Alexander II's yngste søn og altså svoger til kejserinde *Dagmar*. Han var gift med den græske kongedatter *Alexandra*, der døde ganske ung. I et senere

ægteskab havde han en søn, der blev dræbt under revolutionen, og en datter, der blev gift med kejserinde *Dagmars* dattersøn, prins Theodor. Storfyrst Poul blev skudt i Petrograd 30. januar 1919.

RAGNHILD er kong *Olav V's* ældste datter og blev ved sin fødsel 9. juli 1930 hilst med stor begejstring af det norske folk, da hun var den første kongelige person, der var født i Norge siden middelalderen. Hendes tidligste barndom blev måske den lykkeligste periode, som den norske kongefamilie har oplevet, men så kom krigen, og sammen med sin moder, kronprinsesse *Märtha*, og sine to yngre søskende opholdt hun sig i Amerika i det meste af krigens tid. I 1953 blev hun gift med skibsreder Erling Lorentzen, og sammen bosatte de sig i Brasilien, hvor han fortsatte sit arbejde i sin faders rederi. Deres to børn, Haakon og Ingeborg, blev opkaldt efter prinsessens farfader og mormoder, der begge oplevede at se deres oldebørn.

Fra prinsesse Ragnhilds bryllup. Foruden brudeparret ses kong Haakon, brudgommens fader, skibsreder Lorentzen, prinsesse Astrid, og brudens forældre, kronprinsparret.

RAYMOND er født 16. marts 1907 som prins della Torre e Tasso og er den anden hertug af Castel Duino. Han blev i 1949 gift med prinsesse *Eugenia* af Grækenland.

RENÉ var født 17. oktober 1894 som prins af Bourbon-Parma og tilhørte en fyrsteslæggt med dybe rødder i Europas historie. Hans fader, Robert, var Parmas sidste hertug, idet han kom på tronen som 6-årig ved sin faders mord 1854. Fem år senere blev han fordrevet ved Italiens samling. Hertug Robert fik i to ægteskaber 22 børn, af hvilke Henri ved faderens død 1907 blev liniens overhoved. Den ældste datter Louise (1870-99) var gift med fyrst (senere kong) Ferdinand af Bulgarien og var således moder til kong Boris III. Datteren Zita var gift med kejser Karl af Habsburg og blev Østrigs sidste kejserinde. Af brødrene blev Felix prinsgemal i Luxembourg ved sit ægteskab med storhertuginde Charlotte, der har været landets regent siden 1919, mens Sixtus under 1. verdenskrig spillede en vis rolle som formidler af en kontakt mellem svogeren, kejser Karl, og den franske regering vedrørende Alcaspørgsmålet. Selv kom prins René ikke til at spille nogen politisk rolle. I 1921 blev han gift med prinsesse *Margrethe* af Danmark, og indtil den anden verdenskrig boede ægteparret i Paris, hvor han var knyttet til erhvervslivet. Efter krigen slog de sig ned i Danmark, hvor prinsen i sine sidste år var direktør for en eksportvirksomhed. Han døde 30. juli 1962.

SOPHIE var født i Potsdam 14. juni 1870 som datter af den tyske kejser Friedrich III, hvis død i 1888 efter kun 98 dages regering satte en stopper for de liberales håb om et mere demokratisk

styre i kejserriget, idet hans søn, *Wilhelm II*, var af en helt anden støbning end faderen. Prinsessens moder, den myndige og højtbegavede kejserinde Friedrich, var datter af dronning Victoria, og Bismarck hadede hende, fordi hun både politisk og kulturelt var præget af liberale tanker, hvormed hun påvirkede sin mand. I 1889 blev prinsesse Sophie gift med den græske kronprins *Konstantin*. Dengang var der glæde i Grækenland over, at landets vordende dronning var søster til den tyske kejser, men sidenhen skulle netop dette blive skæbnesvangert for kongefamilien. Forskelligt tyder dog på, at hun slet ikke delte sin broders anskuelse. To gange fulgte hun sin mand i landflygtighed, og hun døde i Frankfurt a.M. 13. januar 1932.

SOPHIE, født 26. juni 1914 som den yngste af prins Andreas' fire døtre, var

Prins Philip sammen med sine tre søstre, prinsesserne Margarethe, Sophie og Theodora ved prinsesse Sophies bryllup med prins Georg i 1946.

Prinsesse Sophie er her fotograferet i Athen i 1961 sammen med søsteren prinsesse Irene og broderen kronprins Konstantin.

kun 16 år, da hun blev gift. Hendes ægtemand var prins *Christopher* af Hessen, og de fik to sønner og tre døtre, af hvilke prinsesse Christina er gift med kong *Peter II's* broder, prins Andrej af Jugoslavien. Efter prins Christophers død blev hun i 1946 gift med prins *Georg* af Braunschweig-Lüneburg og har to sønner og en datter i dette ægteskab.

SOPHIE er født 2. november 1938 som ældste datter af kong *Paul* af Grækenland og var knap tre år, da familien skyndsomst måtte forlade landet i 1941. Først som niårig vendte hun tilbage, og

snart efter blev hendes fader konge. I 1962 blev hun i Athen gift med den spanske tronprætendent *Juan Carlos* — prins af Asturien.

THEODORA — født 30. maj 1906 i Athen — var den sidste af prins *Andreas'* døtre, der stod brud, men det skete kun nogle måneder efter søsteren *Margarethes* bryllup. Hun blev gift med markgreve *Berthold* af Baden, og deres eneste datter *Margarite* (f. 1932) blev i 1957 gift med prins *Tomislav* af Jugoslavien, der er broder til kong *Peter II*. Desuden er der to sønner, prins *Max* (f. 1933) og prins *Louis* (f. 1937).

Familiegruppe fotograferet på stranden ved Charlottenlund. Til venstre hertuginde Thyra. På bænken sidder kong Georg I og dronning Alexandra, og bagved står kong Frederik VIII og dronning Louise sammen med fire af deres børn. Yderst til højre ses kong Christian IX's broder prins Hans.

THYRA var *Christian IX's* yngste datter og blev født i Det gule palæ 29. september 1853. Hun opnåede ikke som sine fire ældre søskende at blive majestæt, men hun blev dog gift med en kongesøn, som tilmed fastholdt sine krav på Hannover's trone. Det var *Ernst August*, som altid selv anvendte sin engelske titel hertug af Cumberland, efter at han og hans slægt i 1866 af preusserne var blevet fordrevet fra Hannover. Kort efter at forlovelsen var blevet deklareret i 1878, ophævede tyskerne uden videre Pragerfredens § 5, hvorefter nordslesvigerne skulle have haft mulighed for efter en folkeafstemning at blive genforenet med Danmark. Det forestående ægteskab med en af preussernes arvfjender er ofte blevet udlagt som den direkte årsag til dette, men det er dog højst tvivlsomt, om de to ting havde noget med hinanden at gøre. Ægteskabet havde ingen politiske aspekter. Hertuginde kom til at leve et stille

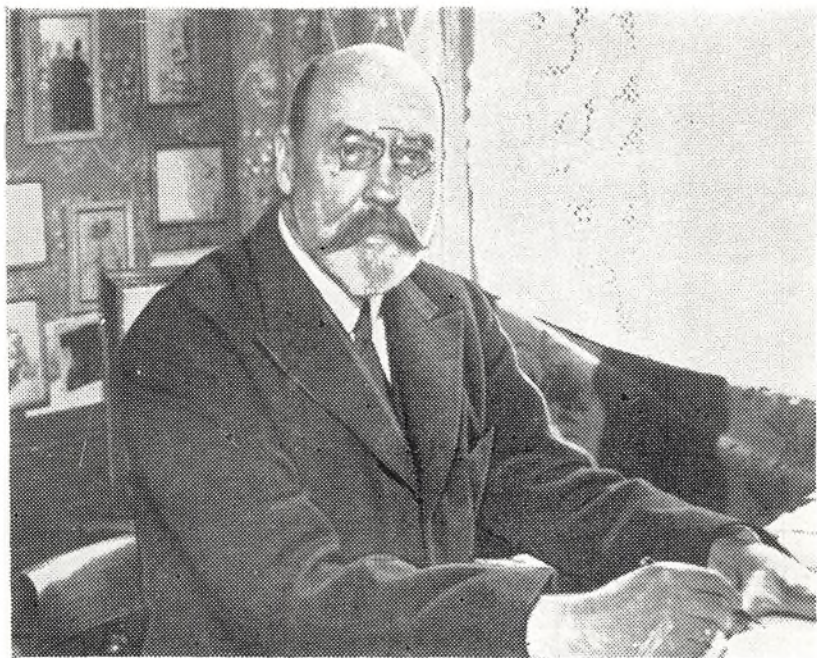
og fredeligt familieliv på slottet Gmunden i Østrig, og kun misforholdet til Hohenzollerne kunne formørke fremtiden. Problemet blev løst i 1913, da den yngste søn, Ernst August (1887-1953), blev gift med kejser Wilhelm II's eneste datter, Victoria Louise, og da som hertug af Braunschweig-Lüneburg fik en del af de tabte besiddelser tilbage til sin slægt. Allerede i 1918 måtte han dog abdicere. Til sin død blev han boende på slottet Marienburg, hvor han fortsat blev hyldet af mange af sine tidligere undersåtter. Af hans fire sønner arvede den ældste, Ernst August, faderens titel. Den næstældste, *Georg*, er gift med prinsesse *Sophie* af Grækenland, mens ægteparrets eneste datter, *Frederika*, er Grækenlands dronning. — Hertuginde Thyras ældste søn, *Georg*, forulykkede i 1912, da han var på vej til sin onkel, kong *Frederik VIII's* begravelse, mens den næstældste søn, *Christian*, døde som ung. Den ældste

datter, Marie Louise, var gift med prins Max af Baden (1867-1929), som i 1918 var tysk rigskansler, den næstældste, Alexandra (1882-1963), var gift med storhertug Friedrich Franz IV af Mecklenburg-Schwerin (1882-1945), broder til dronning *Alexandrine*, mens den yngste, Olga, forblev ugift. Hertuginde Thyra følte sig stærkt knyttet til sin slægt og til Danmark. Broderen *Valdemar* var hos hende, da hun døde 26. februar 1933 næsten 80 år gammel.

THYRA, født på Amalienborg den 14. marts 1880 som datter af den senere kong *Frederik VIII*, blev ligesom sin broder, prins *Gustav*, i barndomshjemmet til det

blev opløst ved enkedronning *Louises* død 1926. Siden købte hun en ejendom i Amaliegade umiddelbart op til *Frederik VIII's* palæ, hvor hun søgte at videreføre de bedste traditioner fra barndomshjemmet. I familiekredsen blev hun den kærlige tante, der især glædede sig, når hun var omgivet af slægtens unge. Hendes pludselige død 2. november 1945 gav anledning til, at regeringsskiftet efter valget den 30. oktober blev udskudt nogle dage.

VALDEMAR blev født på Bernstorff slot 27. oktober 1858 som yngste søn af *Christian IX*. Ligesom sin broder, kong *Georg*, fik han mulighed for at grund-

Prins Valdemar fotograferet ved sin 80 års dag i 1938 i sit hjem i Det gule palæ i København.

lægge et dynasti, da den bulgarske nationalforsamling i 1887 valgte ham til fyrste, men han afslog det ærefulde tilbud, som let ville have ført til et modsætningsforhold til broderen i Grækenland. Han blev uddannet til søofficer og deltog i en række store togter. Bl. a. var han som chef for krydserkorvetten „Valkyrien“ i Østasien 1899-1900. I 1911 blev han viceadmiral og trådte samme år ud af aktiv tjeneste. Prinsens bryllup med den franske prinsesse Marie fandt sted i 1885 — altså på et tidspunkt, da de politiske forhold havde skabt en vis antiroyalistisk stemning i folkets bredere lag, og dette kan tydeligt spores i pressekommentarerne. Højrepressen gik således hvast imod folketingets formand (venstremanden C. Berg), der i tinget havde oplæst meddelelsen om prinsens

ægteskab med forretningsmæssig ligegyldighed. Socialdemokraten skrev i de små notitser, bladet skænkede begivenheden, om „prinsen og hans kone“, mens det dengang uhyre radikale Politiken dagen før prinseparrets indtog i København udtalte håbet om, „at prinsen, der kender lidt til situationen, vil forklare sin hustru grunden, hvis byen ikke illuminerer slet så meget for hans bryllup som for hans ældre søskendes“. Begivenheden interesserede imidlertid i høj grad hovedstadens befolkning, og Politiken måtte dagen efter konstatere, at der ikke havde været så mange mennesker på benene siden Christiansborg slots brand. Prinsessen kom da også hurtigt til at erobre sig en usædvanlig popularitet i folkets brede lag, og i kraft af sin store intelligens og sine mange forbindelser

Prins og prinsesse Viggo fotograferet i hjemmet på Store Mariendal i Hellerup i anledning af deres sølvbryllup 1949.

blev hun noget af en bølgebryder ved systemskiftet 1901. Hendes død 1909, mens prinsen var på langfart, var et hårdt slag for ham. Selv levede han endnu 30 år og blev på sine gamle dage højt estimeret ved fyrstelige sammenkomster som „Europas onkel“. Som den sidste af sin generation døde han 14. januar 1939.

VIGGO er født 25. december 1893 som yngste søn af prins *Valdemar*. Han fik sin militære uddannelse i husarregimentet og blev ritmester 1929. Forinden havde han en tid opholdt sig i Amerika, hvor han i New York blev gift med dr. James Greens datter Eleanor, født 5. november 1895 i New York. Han måtte ved den lejlighed ligesom sine brødre *Aage* og *Erik* give afkald på sine arverettigheder og fik titlen greve af Rosenberg. Prins og prinsesse Viggo har gennem årene taget livlig del i livet ved hoffet og har repræsenteret kongehuset ved talrige lejligheder. Desuden er prinsen kendt som rytterprinsen, der har deltaget i mangfoldige ridekonkurrencer.

AAGE blev født 10. juni 1887 som søn af prins *Valdemar* og kom efter sin rekruttid i livgarden på hærens officersskole 1909. Han deltog i den græsk-bulgarske krig 1913 på græsk side og blev efter sin hjemkomst til Danmark kaptajn i livgarden 1919. Da livet i felten havde tiltalt ham, meldte han sig i 1923 til tjeneste i den franske fremmedlegion, hvor han blev kaptajn, senere bataillonschef, og flere gange nævnt i dagsbefalinger og dekoreret for tapperhed. I sine to bøger „Tre års kampe i fremmedlegionen“ (1927) og „Legionærer, skæbner fra fremmedlegionen“ (1936) har han givet en levende skildring af livet i

Prins og prinsesse Aage sammen med sønnen Valdemar, der er den første, der er født som greve af Rosenberg.

legionen. Da han i 1914 giftede sig med den italienske grevinde Mathilde di Bergoglio (født 1885 i Buenos Aires), som han havde lært at kende, mens hendes far var gesandt i København, måtte han give afkald på sin arveret til den danske trone og fik titlen greve af Rosenberg for sig og sin slægt. Han døde i Marokko 29. februar 1940, men først efter krigens afslutning blev han begravet på legionsens æreskirkegård. Prinsesse Aage, som grevinden sædvanligvis blev kaldt, boede både før og efter prinsens død i Det gule palæ i København og var afholdt i kongehuset på grund af sin rene karakter og sit milde væsen. Ægteparrets eneste søn, greve Valdemar af Rosenberg (f. 1915), var kort før grevindens død i 1949 blevet gift med en fransk baronesse Floria d'Haurd de Saint Mauris. Under besættelsen var den unge greve med i modstandsbevægelsen som leder af Korps Aagesen.

INDHOLD

Fra Christian IX til prinsesse Margrethe	5
En kongeslægt, der har stået sin prøve.	7
Huset Bernadotte	11
En kongeslægt gennem 100 år	
Danmark	12
Grækenland	19
Norge	23
En ekspansiv kongeslægt	26
Kongeslægten i korte biografier	27

